Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 258 (4656)
12 НОЯБРЬ 1981 й.
ПАЙШАНБА
Газета 1966 йил 1 январдан чиқа бошлади. Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Беш йиллик вахтасида

ФАҚАТ АЪЛО СИФАТДА

Шаҳримиздаги Бадиий буюмлар фабрикаси коллективи тайёрлаётган ажойиб ўзбек миллий буюмлари биргина Иттифоқимиздагина эмас, балки жаҳон миқёсида ҳам севиб харид қилинмоқда. Булар ранг-баранг ўзбек миллий дўппилари, сўзана, кирпеч, чойшаб ва шунга ўхшаш буюмлардан иборат. Илгари ана шу буюмларни тайёрлаш учун жуда катта қўл кучи сарфланар эди. Эндиликда уларни ишлаб чиқариш саноат асосида йўлга қўйилди. Фабрика коллективи мазкур буюмларни фақат аъло сифат билан ишлаб чиқариш учун курашяпти.

Бу ўз самарасини бермоқда. Чунончи ҳозирда барча маҳсулот олий ва биринчи категорияли сифат билан тайёрланмоқда. Йилдан-йилга чеварларнинг ҳам маҳорати ошиб бормоқда. Бу билан буюмларнинг ҳам шуҳрати ошмоқда.

Фабрика чеварлари халқ амалий санъати намуналарини ўзлаштиришиб, ҳозирги замонавий мода асосида тикишяпти. Яқинда уларнинг ана шундай ишларидан бири юксак баҳоланди. Фабриканинг олти хил буюмига давлат Сифат белгиси берилди. Эндиликда «Чоргул», «Ироқи» дўппилари, болаларнинг шоҳи сўзанаси, духобадан тайёрланган чойшаб, кирпеч ва дераза пардаси ана шундай фахрли беш қиррали белги билан ишлаб чиқарилади.

Ҳозирги кунда корхонада фахрли беш қиррали белги билан 22 хил буюм ишлаб чиқарилмоқда. Йил охиригача олий категорияли сифат билан беш миллион сўмликдан зиёд маҳсулот тайёрланади.

И. ГАЗИЗОВ.
В. КУРНОСОВ.

ЯНГИ ТЕХНИКА САМАРАСИ

Тошкент химия-фармацевтика заводида замонавий аппаратларни жорий этиш, янги технология линияларини ўзлаштириш натижасида бу йил дори-дармонлар ишлаб чиқариш деярли бир ярим баравар кўпайди. Тошкент химия-фармацевтика заводи Бутуниттифоқ «Союзлекарство» саноат бирлашмасининг таркибига кирувчи мамлакатимизнинг энг йирик корхоналаридан биридир. Ҳозир корхонада 30 хил дори-дармон ишлаб чиқарилмоқда. Ҳар йили завод жами 32 миллион 800 минг сўмлик 90 миллиондан зиёд ампула ва 75 миллиондан зиёд қадоқланган дори-дармон ишлаб чиқаради. Бу ишлаб чиқариш топшириғидан бирмунча кўп.

Корхонада реконструкция ишлари изчиллик билан олиб борилмоқда, эскириб қолган ускуналар янги такомиллаштирилган ускуналарга алмаштириляпти. Фақат шу йилнинг ўзида янги техниканинг ўзлаштирилиши натижасида 30 минг сўмлик иқтисодий самара кўрилди.

Корхона ишлаб чиқараётган юксак сифатли дори-дармонлар кўпгина социалистик мамлакатларга, шунингдек Осиё ва Африка мамлакатларига жўнатилмоқда.

СУРАТЛАРДА: корхонанинг моҳир аппаратчиси Валентина Трубникова; рутин ишлаб чиқариладиган химия цехининг энг яхши аппаратчиларидан бири Дилбар Расулмуҳамедова.

А. ГОРОКРИК фотолари,
(ЎзТАГ).

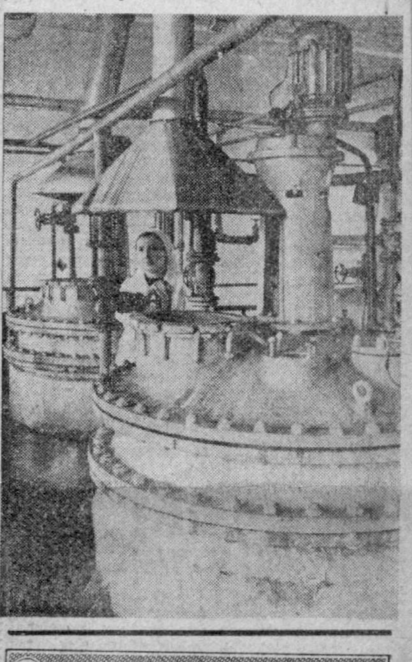

СССРнинг 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафталик

С. Сулаймоновнинг номини Тошкент тўқимачилик комбинати 2-йигирув фабрикасининг ип-йигирув цехида ҳурмат билан тилга олишади. Чунки у ёшларнинг энг яқин мураббийи. С. Сулаймонов раҳбарлик қилаётган цех коллективи план-топшириқларини муддатидан илгари адо этмоқда.

СУРАТДА: цех бошлиғи С. Сулаймонов йигирувчи Э. Булатовага узилган калавани қандай улашни кўрсатмоқда.

Ю. Адоньев фотоси.

МАРРА ЭГАЛЛАНДИ

Тошкент қурилиш Бош бошқармасига қарашли Уй-жой қурилиш трестининг меҳнат коллективлари шу йилнинг ўн бир ойлик бош пудрат бўйича иш топширигини муддатидан илгари адо этишди. Ўтган давр мобайнида шаҳримизнинг Юнусобод, Шифокорлар шаҳарчаси, Чимбой массивларида кўплаб янги уй-жойлар қурилиб, фойдаланишга топширилди. Шу даврда ҳаммаси бўлиб, 14 миллион сўмликдан кўпроқ бош пудрат ишлари амалга оширилди.

Трест меҳнат коллективлари ўртасида социалистик мусобақанинг кенг қулоч ёйдирилганлиги, «Бир беш йилликда икки беш йиллик топшириқни бажариш» ташаббуси кенг оммалашганлиги бундай ютуқларнинг омили бўлди. Ўнлаб бригадалар йиллик топшириқларини аллақачон бажариб бўлдилар. Улар орасида Баҳодир Шукуров бошлиқ илғор бригада коллективи ҳам бор. Бу бригада Юнусобод массивида уй-жойларнинг пойдевор қисмини қуриш бўйича кенг миқёсда бунёдкорлик ишларини амалга ошияпти. Трест меҳнат коллективлари қурилиш материалларидан тежамкорлик билан фойдаланиш, иш вақтининг турли сабабларга кўра бекор кетиши олдини олиш бўйича ҳам бир қатор ютуқларни қўлга киритдилар. Бу борада амалга оширилаётган тадбирлар туфайли трест бўйича йил охирига қадар ўнлаб уй-жой биноларини муддатидан илгари фойдаланишга топшириш кўзда тутиляпти.

Ўн бир ойлик топшириқни шараф билан бажарган Уй-жой қурилиш тресте бунёдкорлари шу ой охирига қадар планга қўшимча яна 1 миллион сўмликка яқин бунёдкорлик ишларини амалга оширишга аҳд қилишди.

ПАХТАКОРГА ҲАММА МАДАДКОР

Тошкентликлар «оқ олтин» далаларида

ТОШКЕНТ — МАМЛАКАТГА

ЯНГИ КОНСЕРВА ЗАВОДИ

Тошкентдаги «Узгипроплодовощпром» лойиҳа институтининг мутахассислари Туркманистон ССРнинг Сакар районидаги Максим Горький номли колхозда қад кўтарадиган янги консерва заводининг лойиҳасини ишлаб чиқдилар. Тошкентлик мутахассисларнинг тайёрлаган чизмалари ва тавсиялари туркман дўстларимизнинг муносиб баҳосига сазовор бўлди ва лойиҳа ишлаб чиқаришга жорий этиш учун тасдиқланди.

Бўлажак корхона қурилиши келгуси йилда бошлаб юборилади. У бир йилнинг ўзида ўнлаб миллион шартли банка мева консерваларини ишлаб чиқаришга мўлжалланган. Корхона замонавий ускуналар билан жиҳозланади. Барча технологик жараёнлар такомиллашган автоматлар зиммасига юкланади.

А. САЙДАЛИЕВ.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

△ Белоруссия ССР қишлоқ хўжалиги ходимларининг давлатга дон, картошка, мева ва бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини сотиш бўйича план ҳамда социалистик мажбуриятларини бажарганликлари муносабати билан ўрток Л. И. Брежневнинг Белоруссия Коммунистик партияси Марказий Комитети, Белоруссия ССР Олий Совети Президиуми, Белоруссия ССР Министрлар Советига, қишлоқ хўжалиги меҳнатчилари, механизаторлари, олимлари ва мутахассисларига, партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимларига, Белоруссия ССРнинг барча меҳнаткашларига йўллаган табриги эълон қилинган.

△ Улуғ Октябрь социалистик революцияси ва гражданлар урушидаги актив иштироки, ГДР ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлашга қўшган катта ҳиссаси ҳамда туғилган кунига 80 йил тўлиши муносабати билан немис ишчилар ҳаракатининг ветерани Ганс Маркни Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотлаш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг Фармони берилган.

△ «Болалар учун товарлар»— «Правда» газетасининг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади.

ТОШКЕНТЛИКЛАР ЗАРБДОР ВАХТАДА

Тошкент трактор заводининг ветерани, пармаловчи токарь С. Коричев «СССР 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта» меҳнат вахтасининг биринчи кунида бир ярим смена нормасини бажарди. Бошқа тракторсозлар ҳам топшириқни анча ошириб адо этишди.

Корхона коллективи Тошкентнинг барча ишчиларини зарбдор вахтада энг юқори иш унумига эришишга, иқтисод қилиш ва тежаш учун олиб борилаётган курашни кучайтиришга даъват этди. Бу мурожаат ҳамма жойда қизғин қўллаб-қувватланди. «Ўзбексельмаш», «Таштекстильмаш», экскаватор, агрегат заводларида ва республика пойтахтидаги бошқа заводларда зарбдор вахта актив бошланди. Машинасозлар СССР юбилейи шарафига социалистик мажбуриятлар қабул қилиб, ишни дарҳол тез суръатлар билан бошладилар.

Республика машинасозлигининг байроқдори — «Ташсельмаш» заводида ана шу ҳаракат ташаббускорлари — КПСС XXVI съезди делегати Ю. Степаненко бошчилик қилаётган пармаловчи-токарлар бригадаси ва коммунист Б. Идрисов бошчилик қилаётган пайвандчилар бригадаси зўр ғайрат билан ишламоқда. Бу бригадалар смена давомида топшириққа қўшимча равишда пахта териш машиналари учун ўнлаб деталлар ишлаб чиқардилар.

Енгил саноат меҳнаткашлари ҳам ватанпарварлик ташаббусига қўшилдилар. «Қизил тонг» тикувчилик бирлашмасининг коллективи беш йилликнинг икки йили планини 25 декабрда бажариш, топшириққа қўшимча равишда икки миллион сўмлик маҳсулот реализация қилиш мажбуриятини олди. Бу ерда кўпгина ходимлар нормани икки баравар ошириб адо этаётган моторчи тикувчилар Д. Тоирова, В. Круглова, кирқувчи-бичиқчи С. Энанов ва бошқа ишлаб чиқариш илғорларига тенглашишга ҳаракат қиладилар.

Тошкентнинг қурилиш майдончаларида ҳам юксак меҳнат ғайрати жўш урмоқда. «Главташкентстрой»дан Т. Самиғов, С. Мирхолдоров, Н. Гайнулин бошлиқ комплекс бригадалар бир беш йилликда ўн йиллик топшириқни бажариш мажбуриятини олиб, зарбдор вахтада рекорд иш унумига эришмоқдалар.

Юз минглаб тошкентликлар «СССР 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта» вахтасида туриб меҳнат қилмоқдалар. Дастлабки зарбдор ҳафта РСФСРга бағишланди. Республикамиз РСФСР билан иқтисодий ва маданий ҳамкорликнинг мустаҳкам ришталари, қардошларча ўзаро ёрдам алоқалари билан боғланган. Россия Федерацияси Ўзбекистонга янги заводлар ва электростанциялар учун машина-ускуналар етказиб бермоқда, янги шаҳарлар барпо этишда кўмаклашмоқда. Ўзбекистон эса Россия фабрикаларига ўзининг асосий бойлиги — пахта жўнатмоқда, ноқоратупроқ ўлкани ўзлаштиришда қатнашмоқда.

Ҳар бир совет республикаси шарафига зарбдор эстафета байроғи кўтарилади. Кўп миллатли мамлакатимиз халқларининг бузилмас дўстлигига содиқ бўлган тошкентликлар СССР ташкил этилганининг 60 йиллигини янгидан-янги меҳнат ғалабалари билан нишонлашга аҳду паймон қилишган.

(ЎзТАГ).

АГИТАЦИЯ ПОЕЗДИ ЙЎЛГА ЧИҚДИ

БУГУН

Ўзбекистон Комсомоли Марказий Комитети ташаббуси билан ташкил этилган махсус агитация поезди Жиззах областининг қатор районлари бўйлаб маданий хизмат кўрсатиш учун у ерга жўнаб кетди.

Поездда Хоразм областининг филармонияси санъаткорлари Ангрен шаҳридаги маданият уйининг «Гўзал» вокал-чолғу ансамбли, уруш ветеранлари, олимлар, лекторлар бор.

Поезд областнинг Пахтакор, Зарбдор, Ғаллаорол, Бахмал, Гагарин, Мирзачўл районлари пахтакорларига маданий хизмат кўрсатади, КПСС XXVI съезди, Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди, ВЛКСМнинг XVIII съезди қарорларини пропаганда қилиш юзасидан қатор суҳбатлар ўтказади.

ҒАЙРАТ КЎРСАТИШМОҚДА

БУГУН

пойтахтимизнинг Октябрь райони корхона ва ташкилотлари ишчиларидан тузилган 20 кишилик бригада Жиззах областининг оталиқдаги Дўстлик районига етиб борди. Ушбу бригада слесарлар, пайвандчилар ва ҳайдовчилардан тузилган бўлиб, улар район хўжаликларида терим агрегатлари, кўсак чувиш машиналари, пахта тозаллаш техникаси бузилиб қолганда биринчи таъмир ишларини бажаришади ҳамда терим агрегатларига ёнилғи етказиб бериш ишида қатнашадилар.

Ҳозирги кунда пойтахтимизнинг барча районлари сингари Октябрь райони меҳнаткашлари ҳам пахтакорларга мадад қўлларини чўзиб, бепоён далаларда ғайрат кўрсатишмоқда. Район ишчилари мавсум бошланмасдан бурун Дўстлик райони хўжаликларига «зангори кема»ларни муваффақият билан ремонтдан чиқариб беришди, деҳқонлар оғирини енгил қилишда мудом бошқош бўлишди.

Айни пайтда Дўстлик райони колхоз ва совхозларида район корхоналарининг 60 дан зиёд слесари, 10 нафар электр пайвандчиси сидқидилдан меҳнат қилмоқда. 21 та юк машинаси, 2 та самосвал, 7 та бензин ташувчи автомобиль механизатор ва деҳқонларга хизмат кўрсатмоқда.

«Оқ олтин» хирмонига

11 НОЯБРГА ҚАДАР РЕСПУБЛИКАМИЗ БЎЙИЧА ТАЙЁРЛАНГАН «ОҚ ОЛТИН» 5 МИЛЛИОН 757 МИНГ 270 ТОННАНИ ТАШКИЛ ЭТДИ. ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ПЛАНИ 98.58 ПРОЦЕНТ БАЖАРИЛДИ. 10 НОЯБРЬ КУНИ ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ПЛАНИНИНГ 0,75 ПРОЦЕНТИ МИҚДОРИДА ЁКИ 44 МИНГ 491 ТОННА «ОҚ ОЛТИН» ТАЙЁРЛАНДИ.

Тошкент областида бир кунда 1020 тонна, мавсум бошидан бери 489 минг 717 тонна пахта тайёрланди.

Мавсум бошидан бери пахта тайёрлаш планини Бухоро области 113,24, Жиззах области 108,38, Сирдарё области 104,42, Қашқадарё области 103,37, Хоразм области 101,55, Наманган области 97,69, Фарғона области 95,27, Сурхондарё области 94,32, Самарқанд области 90,91, Қорақалпоғистон АССР 90,53, Андижон области 87,95 процент бажарди.

Мавсум бошидан бери республикамизда тайёрланган қимматбаҳо ингичка толали пахта 352 минг 220 тоннани ташкил этди.

Одоб-ахлоқ ясиқда

Оқшом суҳбатлари

УМРНИ ҚАДРЛАНГ

«...Инсон қалби гулга ўхшайди. Унинг нозик-ниҳоллигини, заррани ўзига олишини унутмай, уни доим эркаланг. Беномусликдан, бемеҳрликдан, рашкдан инсон қалби тошга айланиб кетишини ҳам унутманг. Ана шунда умрни қадрлаган бўласиз.» — Т. Н. Қори-Ниёзий номидаги Ўзбекистон педагогика фанлари илмий-текшириш институтининг илмий ходими Муҳаббат Расулеванинг юқоридаги сарлавҳали мақоласидан келтирилган ушбу жумлалардан инсон қалбини доим авайлаш, ҳаётда энг муҳим нарса — умрни қадрлаш кераклиги ҳақида, оилада тинч-тотув яшаш ширин турмуш гарови эканлиги тўғрисида сўз бораётганлигини билиб олгандирсиз.

«ИНСОН — ҲАЁТ ГУЛТОЖИ»

Бугун ана шу анкета саволларига Ўзбекистон Рассомлар союзи правлениесининг раиси, СССР Рассомлар союзи правлениесининг секретари, СССР Бадиий академиясининг мухбир аъзоси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аъзолигига кандидат, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати, СССР халқ рассоми, профессор Раҳим Аҳмедовнинг жавоблари эълон қилинмоқда.

КАМТАРЛИК БЕЛГИСИ

Ана шу сарлавҳали мақолада камтарлик ва оддийлик инсон зийнати эканлиги тўғрисида фикр юритилади.

ТИНЧЛИК ФОНДИГА

Тошкентдаги СССР Халқлари Дўстлиги музейининг коллективи Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 64 йиллигига бағишлаб 8 ноябрь куни Тинчлик фондига ишлади.

Шу куни мамлакатимиз халқлари бузилмас дўстлиги ҳақида атрофлича ҳикоя қилувчи ана шу даргоҳ зиёратчилар билан ғоятда гавжум бўлди. Мамлакатимизнинг Олмаота, Челябинск, Ульяновск, Свердловск, Красноярск, Иркутск, Москва, Ленинград шаҳарларидан келган минглаб мактаб ўқувчилари бу ердаги экспонатлар билан қизиқиб танишдилар.

Музейнинг 40 ходими зиёратчиларнинг катта оқимини қабул этишни намунали ташкил этди ва уларга муносиб маданий хизмат кўрсатди. Шу куни ишланган 200 сўмдан зиёд иш ҳақи Тинчлик фондига ўтказилди.

ПРОПАГАНДИСТЛАР УЧРАШАДИЛАР

Ҳамма ерда партия маорифи ва иқтисодий таълим шаҳобчаларида янги ўқув йилига тайёргарлик кетмоқда. Пропагандистлар, тўгарак раҳбарлари машғулотларга адабиётлар, қўшимча материаллар ҳозирлашяпти. Ўқув планида КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети пленумларининг материалларини, халқаро аҳволнинг актуал масалаларини ўрганиш ва бошқалар кўзда тутилган.

Янги ўқув йилига марказий «Пропагандист» китоб магазини ҳам тайёргарлик кўрмоқда. 13 ноябрь куни соат 17.00 да магазинда шаҳримиз пропагандистларининг янги ўқув йили бошланишига бағишланган учрашув кечаси бўлади.

Ана шу воқеага ижтимоий-сиёсий мавзудаги кўпгина китоблар ҳозирлаб қўйилган. Сиёсий китоблар ва плакатлар виставкаси ташкил этилади. Энг яхши пропагандистларга сиёсий ва бадиий адабиётлар мукофот сифатида топширилади.

Учрашув қатнашчилари китоб янгиликлари ҳақидаги тематик обзорни тинглайдилар. Шу ернинг ўзида пропагандистлар 1982 йил тематик плани бўйича китобларга буюртмалар беришлари мумкин. Учрашув кечаси давомида обуна нашрлари магазини келаси йили нашр этиладиган тор доираларга мўлжалланган нашрларга обуна ўтказади.

Р. РЯБЕНКО.

СЎНГГИ ГОЛЛАР

● ФУТБОЛ

Кеча 44-СССР чемпионатининг сўнгги тур учрашувлари бўлиб ўтди. «Пахтакор» ўз майдонида Днепропетровскнинг «Днепр» командасини қабул қилган эди. Учрашув 2:1 ҳисобида меҳмонларнинг ғалабаси билан тугади. Тўпларни пахтакорчи Кабаев, меҳмонлардан Погорелов (иккита) киритдилар.

Мамлакат биринчилигининг бронза медалларини Тбилиси динамочилари қўлга киритдилар.

Келаси йили биринчи лигада ўйнайдиган командалар ҳам аниқланди. Бу Ростовнинг АСК ва Симферополнинг «Таврия» командалари.

Шундай қилиб сўнгги тур учрашувларининг натижалари билан танишинг: «Спартак» — «Динамо» (Киев) — 1:2, «Динамо» (Тбилиси) — «Кубань» — 2:0, «Арарат»— «Таврия» — 2:1, «Қайрат»— «Шахтёр» — 2:0, «Нефтчи»— АСК — 2:0, «Динамо» (Москва) — «Черноморец» —1:0, «Динамо» (Минск) — «Торпедо» —1:1, «Зенит»— МАСК— 1:3.

ШАРҲЧИ САТРЛАРИ

Нохуш якунлар

АҚШда мамлакатдаги 15 та энг йирик шаҳар ҳокими ва икки штатнинг губернатори сайланди. Эҳтимол, бошқа вақтда бу сайлов алоҳида эътиборни жалб қилмаган ҳам бўларди. Бу гал эса сайлов зўр қизиқиш уйғотди, чунки у ҳозирги ҳукуматнинг сиёсатини америкаликлар қандай маъқуллаб, қўллаб-қувватлаяпти, деган саволга жавоб қайтариши керак эди.

Сайлов натижалари республикачилар маъмуриятининг ҳафсаласини пир қилди. Гарчи президент Р. Рейган губернаторликка кўрсатилган ҳар иккала республикачилар номзодини шахсан қўллаб-қувватлаган бўлсада, демократлар Виржиния штатида республикачилар кейинги 15 йил мобайнида эгаллаб келган губернаторлик ўрнини улардан тортиб олишга муваффақ бўлдилар.

Демократик партиянинг номзодлари улар қандайдир янги шиорлар ёки ғояларни илгари сурганликлари учун муваффақиятга эришганлари йўқ. Бундай шиорлар ва ғоялар сайловчиларнинг Вашингтон тутган йўлдан норозилиги кучайиб бораётган бир шароитда ўз-ўзидан юзага қалқиб чиқди. Американликларни аввало Рейган маъмуриятининг иқтисодий сиёсати ташвишга солмоқда. Бу сиёсат мамлакатни ишлаб чиқариш таназзули, ботқоғига олиб кирди. Ҳатто расмий маълумотларга кўра ишсизлар армияси 8,5 миллион кишига етди. 30-йиллардаги катта кризис давридан буён ишсизлик шу даражага етмаган эди. Ялпи миллий маҳсулотнинг саноат ишлаб чиқаришининг, даставвал, автомобиль, металлургия, қурилиш саноати каби етакчи тармоқларида ишлаб чиқаришнинг қисқариши, пулнинг қадрсизланиши юқори даражага кўтарилганлиги — буларнинг ҳаммаси, «Вашингтон пост» газетасининг ёзишича, «экономиканинг аҳволи тез ёмонлашиб бораётганлигидан» далолат беради. АҚШ конгресси вакиллар палатасининг спикери О.Нил президент Рейганнинг АҚШ атиги «енгил таназзул»ни бошидан кечирмоқда, деган гапи хусусида киноя қилиб, эҳтимол бу президент учун «бироз таназзул»дир, аммо ишдан маҳрум бўлганлар учун бу фожиадир, деди. Экономиканинг аҳволи тўғрисидаги нохуш хабарларнинг кучли тўлқини Вашингтон бўйлаб, Рейган коалициясининг позицияларини бўшаштирди», — деб хабар қилди Эй-Би-Си телекомпанияси.

Вашингтон ўзининг ашаддий антисоветизми билан АҚШда шовинистик кайфиятларни авж олдиришни мўлжаллаган эди. Аммо жамоатчилик фикрини билиш мақсадида ўтказилган сўнгги савол-жавоблар ва сайловнинг якунлари шуни кўрсатадики, АҚШнинг тобора кўпроқ гражданлари Рейган маъмуриятининг милитаристик йўли, унинг ядро уруши қилиш мумкин ва ҳатто бу уруш ғолибона якунланади, деган тенденцияси хусусида ташвиш билдирмоқдалар. Кейинги сайловнинг натижалари республикачилар учун жиддий огоҳлантириш бўлиб хизмат қилади.

Республикачилар 1982 йилда конгрессга ўтказиладиган сайловда сенатдаги кўпчиликни сақлаб қолишни ва вакиллар палатасида шундай кўпчиликни қўлга киритишни мўлжалламоқдалар.

Оқ уй ўзини айтарли ҳеч нарса бўлмагандек тутмоқда. Унинг вакили Рейган маъмурияти ўз сиёсатини тўғри деб ҳисоблаётганлигини ва уни ўзгартириш ниятида эмаслигини айтди. Начора, бундай қайсарлик Оқ уйни янада мушкулроқ аҳволга солиб қўйиши аниқ. Американликларнинг бундай сиёсатдан норозилиги келгусида яна ҳам кўпроқ ортиб бориши шубҳасиз, чунки бу сиёсат АҚШнинг миллий манфаатларига, Америка халқининг хоҳиш-иродасига зиддир.

И. АБЛАМОВ,
ТАСС шарҳловчиси.

● Партия турмуши: ҳисобот ва сайловлар

ҚАТЪИЯТ ВА ИШЧАНЛИК РУҲИДА

Меҳнаткашлар тур...ш фаровонлигини ...ада яхшилашга қа...тилган тадбирлар ...асида аҳолининг ...лма-хил товарларга ... хизмат кўрсатиш ...рларига бўлган та...б-эҳтиёжини қонди...ш алоҳида ўрин ...тади. СССРни иқти...дий ва социал ...вожлантиришнинг ...981—1985 йилларга ... 1990 йилгача бўл...н даврга мўлжаллан...н асосий йўналишла...да чакана товар ...боротини 22—25 ...оцент кўпайтириш ...зда тутилган. Савдо ...рхоналари, умумий ...қатланиш, маиший ...змат кўрсатиш, хиз...ат кўрсатишнинг тур... соҳалари ишини ...комиллаштириш учун ...п иш қилиш керак.

Пойтахт Марказий ...иверсаль магазини ...ллективи бу вазифа...рни амалга ошириш ...ун нималар қиляпти?

Марказий универ...ль магазини комму...стлари ўзларининг ...исобот-сайлов партия ...ғилишларида бу ҳақ...а қатъият ва ишчан...ик руҳида гапиришди. ...нивермаг партия ташкилоти план топшириқлари ва социалистик мажбуриятларини бажаришга қаратилган муайян ишларни олиб борди. 1980 йил плани 103,9 процент бажарилди. Товар сотиш ҳажми пландаги 129,1 миллион сўм ўрнига 134,1 миллион сўмни ташкил этди. Планга қўшимча товар сотиш социалистик мажбурияти 2,5 марта ошириб бажарилди. Универмагнинг барча 77 секция ва бригадалари беш йиллик планини ва 1980 йил планини муддатидан илгари бажардилар.

1980 йил иш якунлари бўйича коллектив Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиби бўлди. Ўтган йилнинг биринчи ва иккинчи ярим йиллигида у СССР савдо министрлиги ва тармоқ ходимлари касаба союзлари Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланди.

Шу йилнинг биринчи ярим йиллиги яхши кўрсаткичлар билан якунланди. Коллективга учинчи марта сурункасига кўчма Қизил байроқ берилди. Тўққиз ой ичида товар обороти плани 103,3 процент бажарилди.

Партбюро секретари Т. Қобилова докладидан, коммунистларнинг сўзларидан маълум бўлдики, партия ташкилоти меҳнатчиларнинг меҳнат ва сиёсий активлигини янада кучайтириш, коллектив олдидаги вазифаларни ҳал этишда коммунистларнинг етакчилик ролини оширишга қаратилган катта ташкилотчилик ва ғоявий-тарбиявий ишлар олиб борган.

Шу билан бирга коммунистлар эришилган ютуқларни таъкидлаб, партия бюроси, цех партия ташкилотлари фаолиятидаги камчилик ва нуқсонларга эътиборни қаратишди. Сўзга чиққанлар партия ташкилотининг ҳали коллектив барча звеноларида ишга ижодий ёндошиш вазиятини яратолмаганини ҳар бир ходимнинг ўз вазифасига масъулият билан ёндошишига эришолмаётганини айтиб ўтишди. Масалан, партия йиғилишларида раҳбар-коммунистларнинг ҳисоботи онда-сонда тингланади, шунда ҳам партия бюроси коммунистларга олдинги йиғилишда билдирилган танқидий мулоҳаза ва таклифлар, қабул қилинган қарорлар бажарилдими ёки йўқми — бу ҳақда ахборот бермаяпти. Маълумки, бу партия йиғилишларининг таъсирчанлигини анча пасайтириб юборди. Бу ердаги цех партия ташкилотлари йиғилишлари кўпинча шунчаки йўлига, юзаки ўтаётгани ҳам мана шундай оқибатга олиб келди.

Универмагда 1415 киши ишлайди. Коллектив асосан ёшлардан иборат. Шунинг учун бу ерда сиёсий-тарбиявий ишга айниқса алоҳида эътибор бериш керак. Аммо бугунги кунда бу борада нуқсонлар оз эмас. Йиғилишда сўзга чиққан тайёр кўйлаклар бўлими цех партия ташкилотининг секретари С. Илёсов коллектив олдида турган бош вазифалардан бири — харидорларга хизмат кўрсатиш маданиятини ошириш билан бевосита боғлиқ равишда ёшлар билан тарбиявий иш олиб бориш муҳимлигини айтиб ўтди. Аммо ёшлар орасида шундайлари ҳам борки, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини бузяпти, кадрлар қўнимсизлиги ҳам анча юқори. Бунинг сабаби нимада? Партия бюроси, цех партия ташкилотлари комсомолга етарлича эътибор бермаяпти. Мураббийлар кенгаши ва ёш мутахассислар кенгаши иши бўш ташкил этилган. Партия очиқ йиғилишлари, партия бюроси мажлисларида касаба союзлари, халқ контроли группаси, комсомолда иш олиб бораётган коммунистларнинг ҳисоботлари онда-сонда тингланяпти.

Галантерея буюмлари бўлимининг бошлиғи В. Шубина, катта сотувчи Ғ. Йўлдошев бу мавзуни давом эттириб, партия ва комсомол ўқуви системасида машғулотлар сифати пастлигини, ёшлар билан индивидуал иш олиб бориш бўш ташкил этилганлигини таъкидлаб ўтишди. Ахир комсомол — партиянинг резерви-ку. Партия ёшларнинг жанговар авангарди ҳисобига янги кучлар олади. Ҳисобот-сайлов йиғилишида коммунистлар бу муҳим масалани илгари суришди. Идиш ва хўжалик буюмлари группаси, ишлаб чиқариш техника бўлими цех партия ташкилотларида КПСС сафига кириш учун биронта ҳам ёш тайёрланмаганини қайд этиб ўтилди.

Йиғилишда қатъий, очиқ, ишчан суҳбат бўлди. У қабул қилган қарорида цех партия ташкилотларининг, партия группаларининг ва ҳар бир коммунистнинг КПСС XXVI съезди томонидан савдо ходимлари олдига қўйилган вазифаларни бажаришга бутун коллективни сафарбар этишдаги ролини янада кучайтиришга алоҳида эътибор қаратилди.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг секретари Б. Ғ. Халилов нутқ сўзлади.

Т. КОВАЛЕНКО.

Бошланғич партия ташкилотларида

ЖАНГОВАРЛИК ВА ТАШАББУСКОРЛИК БИЛАН

Пойтахтимизнинг энг ...енжа райони — Ак...ал Икромов райони ...ашкил топгандан бе...и унинг партия таш...илотлари 445 кишига ...ўпайди. Район партия ташкилоти составида қўшимча 17 та бошланғич партия ташкилоти, 12 та цех партия ташкилоти ва ...9 та партия группа...и тузилди.

Партиямиз XXVI съезди талаблари асосида жанговарлик ва ташаббускорлик руҳида иш олиб бораётган кўпгина корхоналар партия ташкилотлари шу кунларда асосий эътиборни съезд белгилаб берган ўн биринчи беш йиллик ва унинг тўнғич йили режаларини муваффақиятли амалга оширишга, меҳнат коллективларини ғоявий-сиёсий тарбиялашга, иш форма ва методларини такомиллаштиришга, идеология ишлари самарадорлигини оширишга қаратмоқдалар. Ҳозир ҳисобот-сайлов партия йиғилишларида коммунистлар томонидан билдирилган таклифлар ва танқидий мулоҳазалар умумлаштирилиб, улар асосида тадбирлар белгиланмоқда.

НАЗОРАТ КУЧАЙМОҚДА

Районда кейинги йилларда бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг состави сифат жиҳатдан яхшиланди.

Бу эса муайян даражада бошланғич ташкилотларда маъмурият фаолиятини назорат қилиш комиссиялари ишини янада жонлантиришга таъсир кўрсатди. Бу ерда маъмурият фаолиятини назорат қилиш комиссиялари 1981 йил план ва социалистик мажбуриятларини бажариш, иқтисод ва тежамкорлик, материал, электр энергияси ва ресурслардан оқилона фойдаланиш ва бошқа масалаларни ишчанлик билан кўриб чиқмоқда. Масалан, «Средазгазавтоматика» корхонаси, миллий-чолғу асбоблари фабрикаси ва бошқа корхоналар партия ташкилотларининг маъмурият фаолиятини назорат қилиш бўйича олиб бораётган ишлари диққатга сазовордир. Бу корхоналар партия ташкилотлари социалистик мусобақага етакчилик қилиш, коммунистларнинг авангардлик ролини ошириш борасида фаол иш олиб бормоқда.

БОШ ЙЎНАЛИШДА

Бошланғич партия ташкилотларининг катта ташкилотчилик ва сиёсий ишлари натижасида районда саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ойлик планлари муваффақиятли адо этилмоқда.

Бу ерда меҳнат унумдорлиги муттасил ошиб бормоқда. Бунинг натижасида кейинги икки йил ичида саноат маҳсулотларини ишлаб чиқариш ҳажми икки ҳисса кўпайди. «Узпишчеремстроймонтаж» трестининг Тошкент бошқармаси ва бошқа йирик корхоналар партия ташкилотлари ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш йўлида муҳим тадбирларни амалга оширмоқда.

Коммунистлар маҳсулот сифати учун қатъий курашмоқдалар. Ҳозир районда жаъми ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг 17 процентга яқини давлат Сифат белгиси билан тайёрланяпти.

ИНТЕРНАЦИОНАЛ ТАРБИЯ ТЎҒРИСИДА ҒАМХЎРЛИК

В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитети КПСС XXVI съезди қарорлари асосида меҳнаткашларни интернационализм ва ватанпарварлик руҳида тарбиялаш бўйича корхона партия ташкилоти олдида турган вазифаларни муҳокама қилди. Бирлашма партия комитети секретарининг идеология ишлари бўйича ўринбосари А. Аббосов ана шу йўналишда олиб борилаётган ишлар ва яқин келгусидаги режалар ҳақида гапирди.

Унда Радик Латипович Маматов етакчилик қилаётган 31-цех партия ташкилотининг кишиларни пролетар интернационализми ва совет ватанпарварлиги руҳида тарбиялаш бўйича олиб бораётган иш тажрибаларини оммалаштириш тавсия этилди.

Цехнинг идеология активистлари бу масалага муҳим эътибор бермоқдалар. Масалан, Володя Ульянов, Анатолий Романцев сингари моҳир пропагандистлар цех ишчилари ўртасида катта тарбиявий иш олиб бормоқдалар. Уларнинг ҳар бири ўтказган суҳбат кишилар қалби ва онгида чуқур из қолдирмоқда.

Сиз суратда кўриб турган комсомол аъзоси Санобар Мирҳайдарова икки йилдан бери шаҳримиздаги трикотаж фирмасининг иккинчи филиалида меҳнат қилиб келади. У ёш бўлишига қарамай касб сирларини яхши эгаллаб олиб, смена топшириқларини мунтазам равишда ортиғи билан адо этиб келмоқда.

Бинокорлик касбини ардоқлаётганлар

ОТА ИЗИДАН

«Шундай жон роҳати уйларни қурган қўли гул қурувчилардан айланиб кетай! Қани энди бизнинг Ғайратжон ҳам мана шундай биноларни тиклайдиган қурувчи бўлиб етишса!»

Онаси Хожия опа бу гапларни ҳали бўёғи қуриб битмаган янги икки хонали уйга кўчиб ўтганларида оила даврасида айтди...

Орадан йиллар ўтди. Ғайратжон ўрта мактабни муваффақиятли тамомлаб, ҳеч иккиланмасдан тўппа-тўғри қурилишга ишга келди. Ҳали мактаб партасида ўтирган пайтидаёқ, ўртоғи Азимжон билан қурилишда ишлашга аҳд қилишган эди. Азимжоннинг дадаси таниқли бинокор Аминжон ака Қувонов 2-қурилиш комбинатига қарашли 25-қурилиш бошқармасида пардозловчилар коллективига бошчилик қилиб келарди. Қалбида яратувчилик ишқи жўш урган бўлғуси ишчи ўринбосарлари шу бригадага ишга келишди. Кекса бригада бошлиғи ёшларга завқ билан қараб елкаларига қоқиб қўйди:

— Баракалла, азаматлар! Ёшларга хос ғайрат қиласизлар энди.

Тажрибали қурувчи икки қалин дўстга моҳирлик билан мураббийлик қила бошлади. Уларга пардозлаш сирасрорларини кунт билан ўргатди, тушунтирди. Ҳали шпатель деган асбобни қандай ишлатишни билмаган ёшлар тез орада ишга кўника бошлашди.

Қурувчиликка бўлган ҳавас Ғайратда дадаси Эргаш акадан «юққан» бўлса ажаб эмас. Чунки Эргаш ака эсини танибдики, қурилишда ишлаб келади. Унинг асл мақсади Ғайратжонни ўқитмоқ эди.

— Қурилиш техникумига сиртдан кириб ўқийман. Ҳозирча қурилишда ишлаб турай-чи, — деди Ғайрат ўшанда.

Жонажон партиямизнинг XXVI съезди давом этаётган кунларнинг бирида Аминжон ака етакчилик қилаётган бригада участкасида қурилиш раҳбарлари иштирокида йиғилиш ўтказилди.

— Ҳаммамизга маълум, партия ва ҳукуматимиз биз қурувчилар олдига жуда катта вазифалар қўйяпти. Айниқса, турар-жой биноларини кечиктирмасдан ўз муддатида фойдаланишга топшириш керак...

Қисқаси эллик кишилик коллектив иккига бўлинадиган бўлди. Шундай қилиб, коммунист Аминжон ака Қувонов бошчилик қилаётган зарбдор бригада базасида 27 кишилик комсомол-ёшлар коллективи вужудга келди. Унга ўта тажрибали, уддабурон ёш йигит Сергей Баценко етакчи қилиб тайинланди.

Шундан кейин ишлар юришгандан юришиб кетди. Ёшлар бригадаси А. Қувонов бригадаси билан ўзаро мусобақалашиб, қурилиш сифатида туб бурилишга эриша бошладилар. Биринчи квартал плани 104,5 процентга уддаланди. 185 квартира пардоздан чиқарилди. Бу — бригаданинг илк муваффақияти эди. Бошқармада ҳам пардозловчилар бригадаси илғор коллектив, дея ҳурмат билан тилга олинадиган бўлди.

Шу кунларда ёшлар бригадаси Қатортол кўчасида қад ростлаётган тўққиз қаватли турар-жой биноларини тиклашда жонбозлик кўрсатиб, самарали меҳнат қилмоқдалар. Улар йил охиригача тежалган қурилиш материаллари ҳисобига 120 хонадонга мўлжалланган уйни қуриб битказишга аҳд қилишган. Бу ишларда бригаданинг жонкуяр ишчиларидан Ғайрат Бобохонов, Неъмат Каримов, Абдулазиз Абдураҳмонов, Роза Ахметшина, Абдужаббор Абдусаматовлар кунига 1,5—2 ҳиссадан иш бажариб, касбдошларига намуна бўлмоқдалар.

Ш. МАШАРИПОВ.

Тошкент бадиий буюмлар фабрикасининг коллективи йиллик план-топшириқларини муддатидан илгари адо этиш учун социалистик мусобақани тобора кенг қулоч ёйдирмоқда. Диққатингизга ҳавола этилаётган фотолавҳада корхонанинг пешқадам ишчилари, мусобақа ғолиблари Саида Иброҳимова ва Шарофат Тўхтасиновалар акс эттирилган.

Х. Мирзакаримов фотолари.

Республика бўйлаб

ЛОЙИҲА АСОСИДА

«Узмежколхозпроект» институти колхозларга плани яхшиланган қишлоқ уйларининг бир қанча янги лойиҳаларини таклиф этди. Бундай лойиҳалар қишлоқ уй-жой кооперативларининг аъзолари бўлган буюртмачиларнинг истакларини ҳисобга олиб ишлаб чиқилди. Ҳар бир ана шундай коттежда уч-бешта хона, кенг қишки ошхона, даҳлиз, болохона бор. Томорқа участкаси ҳам қулай планлаштирилган. Бу ерда гараж, ёзги ошхона, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, ем-хашак сақлайдиган омборлар, чорва мол ва паррандa боқиладиган хоналар бор.

Сирдарё районидаги «Ленинград» колхозининг чўпонлари учун олтита ана шундай уй-жой қурилди.

«УЧҚУНЧА» БОҒЧАСИ

«Ферганаоблколхозстрой» трестининг қурувчилари Бувайда районидаги «Коммуна» колхозида 180 ўринли болалар боғчасини қурдилар. Икки қаватли комплекс посёлканинг энг яхши жойи — Олмазорда жойлашди. Ёруғ ва кенг хоналарда музика, расм чизиш, хореография, турли ўйинлар учун хоналар бор. Катта ёшдаги группалар учун хона ажратилган бўлиб, бу хонада болалар мактабга тайёрланади. Қурувчилар «Учқунча» деб аталган болалар боғчаси территориясини ободонлаштирдилар, ўйин ва спорт майдончаларини барпо этдилар.

(ЎзТАГ).

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

СОВЕТ КИТОБЛАРИ ВИСТАВКАСИ

ҒАРБИЙ БЕРЛИН. Бу ерда болалар ва ўсмирлар учун совет китоблари виставкаси тантанали вазиятда очилди. Виставка Германия — Совет дўстлиги Ғарбий Берлин жамиятининг Маяковский клуби галереясида ташкил этилди.

Жамият активистлари тайёрлаган экспозицияга рус ва совет ёзувчиларининг асарлари, СССР халқларининг рус ва немис тилларидаги ҳикоялари қўйилган. Иттифоқдош республикалар нашриётлари чиқарган советлар мамлакати болаларининг ҳаёти, ўқиши ва меҳнати ҳақида ҳикоя қилувчи китоблар зўр қизиқиш уйғотди.

Виставка 23 ноябргача давом этади.

Қисқа хабарлар

БУДАПЕШТ. Венгриядаги «Малев» авиакомпанияси Венгрия Халқ Республикаси пойтахтини Ливия пойтахти — Триполи шаҳри билан боғлайдиган янги мунтазам рейс очди. «Малев» эмблемаси қўйилган самолётлар Триполига ҳафтада бир марта учади. Янги ҳаво трассасида Совет Иттифоқида ишлаб чиқарилган «ТУ—154» авиалайнерлари хизмат қилмоқда. Ливия Венгрия билан мунтазам ҳаво рейси орқали боғланган 28-мамлакатдир.

* * *

КОПЕНГАГЕН. «Европа иқтисодий ҳамжамиятидан Даниянинг чиқиши учун халқ ҳаракати» оммавий ташкилотининг икки кунлик конференцияси ўз ишини тамомлади. Конференция ишида 400 киши иштирок этди. Улар мамлакатнинг «умумий бозор»да иштирок этишидан келиб чиқадиган оқибатларни кўриб чиқдилар.

Бу берк иқтисодий гуруҳда қатнашиш, деб таъкидланди конференцияда, Даниянинг суверенитетини барбод этади, мамлакатнинг ташқи сиёсат, экономика ва бошқа соҳаларда мустақил сиёсат юргизиш имкониятини чеклаб қўяди.

Конференция қатнашчилари қабул қилган баёнотда аҳолининг кенг катламлари Даниянинг Европа иқтисодий ҳамжамиятидан чиқиши учун, унинг Европа шимолида ядросиз зонани вужудга келтиришда иштирок этиши, сиёсий ва иқтисодий мустақиллиги учун курашни активлаштиришга чақирилади.

* * *

МОНРОВИЯ. Бу ерда бўлиб ўтган симпозиумда Либериянинг озиқ-овқат маҳсулотлари билан ўз-ўзини таъминлашга эришиш йўллари ва воситалари муҳокама қилинди. Симпозиумда олимлар ва қишлоқ хўжалиги соҳасида ишловчи мутахассислар иштирок этдилар.

Либерия қишлоқ хўжалик министри А. Фромайан симпозиумда нутқ сўзлаб, мамлакат ҳукумати деҳқон хўжаликларига ёрдам беришни кўпайтириш, уларни уруғликлар, зотли, сермаҳсул чорва моллар билан таъминлашни режалаштираётганлигини таъкидлади. Министр миллий озиқ-овқат корпорациясини ташкил этиш плани тўғрисида гапирди. Бу корпорация озиқ-овқат маҳсулотлари етиштириш ва уларни тақсимлашни назорат қилади.

* * *

ДЕҲЛИ. 1981 йилда Ҳиндистонда мўл дон ҳосили етиштирилди. Мамлакат деҳқонлари 129,87 миллион тонна дон олдилар. Бу ўтган йилнинг шу давридагидан 18,4 процент кўпдир.

ЗАМОНАВИЙ КОМПЛЕКС

ХАНОЙ. Зялам пойтахт аэропортида самолёт асбоб-ускуналарини текширувчи ва ремонт қилувчи лаборатория комплекси ишлай бошлади. Бу комплекс Совет Иттифоқида ишлаб чиқарилган ва социалистик Вьетнам граждан авиацияси хизматида бўлган самолётларнинг радио навигация, радиолакатор ва электрон системаларини ҳар томонлама текшириш ва профилактика қилишга имкон беради. Комплекс энг замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган. Комплексни монтаж қилишда вьетнамлик самолётсозларга таълим берган тажрибали совет мутахассислари иштирок этдилар.

ЯНГИ АХБОРОТ ТАШКИЛОТИ

КУАЛА—ЛУМПУР. Осиё мамлакатлари ахборот агентликлари ташкилотининг бу ерда бўладиган 5-бош ассамблеясида Осиё ва Тинч океан мамлакатлари ахборот агентликларининг ташкилоти (ОАНА) тузилди. Бир қанча мамлакатлар, шу жумладан Афғонистон, Вьетнам, Ҳиндистон, КХДР, Лаос, МХР, Покистон ва Совет Иттифоқининг ахборот агентликлари бу ташкилотга аъзо бўлиб кирди.

Малайзия бош министри Моҳатхир Бин Муҳаммад ассамблеяда нутқ сўзлаб бундай деди: «биз информация айрибошлаш ва оммалаштириш соҳасида янги, анча адолатли тартиб ўрнатилиши учун курашмоғимиз керак».

Ғарб давлатлари контроллик қилаётган халқаро оммавий ахборот воситалари ривожланаётган мамлакатлардаги аҳволни ёритганда кўпинча фактларни атайлаб бузиб кўрсатадилар ва ҳатто шу мамлакатларнинг ҳукуматларига қарши қўпорувчилик ишларини олиб борадилар, деб таъкидлади у.

Янги ташкилот, деб уқтириб ўтди ОАНА президенти А. Марпаунг, «унга кирган мамлакатлар ўртасида ахборот айрибошлашни кенгайтиришга имкон яратади, бу эса бизни Осиё ва Тинч океан ҳавзасидаги мамлакатларда рўй бераётган воқеалар тўғрисида реал воқеликни акс эттирадиган ахборот чиқаришга йўллайди».

ОДАМНИНГ ЗАРАРИГА

ЖЕНЕВА. АҚШда қишлоқ хўжалиги учун ишлаб чиқарилувчи заҳарли химиявий препаратларнинг ясалиши ва чет элларга сотилиши устидан назорат йўқлиги америкаликларнинг ўзларига, шунингдек ривожланаётган мамлакатларнинг аҳолисига жиддий зарар келтирмоқда. Мана шу проблемани ўрганиб чиққан табиат ва табиий ресурсларни муҳофаза этувчи халқаро иттифоқ экспертлари шундай хулосага келмоқдалар.

Шу ташкилотнинг бюллетенида эълон қилинган тадқиқотда АҚШдан ривожланаётган мамлакатларга экспорт қилинаётган пестицид моддаларнинг чораги Қўшма Штатларда фойдаланиш учун тақиқланган. Америкадаги химия концернлари фойда орқасидан қувиб, одамга зарар етказувчи моддаларни чет элларга сотмоқда. Чунончи бу ишлар президентнинг рухсати билан қилинмоқда, деб таъкидланади бюллетенда.

Мутахассислар АҚШдан бошқа мамлакатларга чиқарилаётган ғоят хавфли қишлоқ хўжалик химикатлари орасида, масалан, «посвел» препаратини тилга олдилар. «Посвел» озиқ-овқатга тушса марказий нерв системасини ишдан чиқаради. ДВСР пестициди ундан ҳам хавфли бўлиб, одамда рак касалликларини қўзғайди.

Бундай назоратсиз савдонинг оқибатлари АҚШда ҳам сезилмоқда: АҚШ ривожланаётган мамлакатлардан Америкада ишлаб чиқарилган ғоят заҳарли химикатлар теккан озиқ-овқатларни харид қилмоқда.

МИСРДАГИ ВАЗИЯТГА ДОИР

КОҲИРА. Марнинг бош прокуратураси Садат режими муҳолифларининг мамлакатда фош этилган ташкилоти раҳбарларига расмий равишда айбнома қўйди. «Ал-ахбор» газетасининг хабарига кўра, улар мавжуд режимни ағдариб ташлашга уриниш, республика президентини ўлдириш, ҳарбийлаштирилган қўпорувчи ташкилотни тузиш, диверсиялар қилиш, ҳукуматнинг хизмат маҳкамалари жойлашган бир қанча биноларни босиб олиш, қурол-яроғ, портловчи моддалар ва ўқ-дориларни ғайриқонуний суратда қўлга киритиш, полиция хизматчиларидан кўп кишини ўлдириш, баъзи губернаторликларда ваҳима ва террор вазиятини вужудга келтириш каби ҳаракатларда айбланмоқдалар. Санаб ўтилган қилмишларнинг кўпчилиги учун Мисрда ўлим жазосига ҳукм этилади.

Газеталар армияда тозалаш ўтказилганлигини тасдиқловчи материалларни босиб чиқардилар. Мудофаа министри Абу Ғазала Қувайтда чиқадиган «Ас-сиёса» газетаси мухбири билан суҳбатда 112 ҳарбий хизматчи «сиёсий қарашлари» ҳамда «қуролли кучларнинг миссиясига тўғри келмайдиган ишлари» сабабли армиядан бўшатилганликларини маълум қилди.

МАР президенти Муборакнинг халқ мажлиси ва маслаҳат кенгашининг қўшма мажлисида сўзлаган кечаги нутқи тўғрисида мамлакат жамоатчилиги кўп фикр-мулоҳаза билдирмоқда. Муборак халқ орасидаги кайфиятдан маъмурларнинг ташвишланаётганлигини ошкора акс эттириб, жумладан, Мисрдаги имтиёзли озчилик барча моддий неъматларни, нуфуз ва бойликларни ўз қўлига жамлашидан иборат аҳволни қоралади.

* * *

ВАШИНГТОН. «Вашингтон пост» газетаси Мисрдаги ички сиёсий аҳвол анализ қилиб берилган мақоласида қуйидагиларни ёзади: «Ислом фидоийларининг кучайиб бораётган ҳаракати хавфи, шу ҳаракат вужудга келтирган ғоят катта иқтисодий ва социал проблемалар ҳамон мавжуд бўлиб, олис келажак қандай бўлишини олдиндан айтишни амри маҳол қилиб қўяди».

ИШСИЗЛАР КЎПАЙМОҚДА

СТОКГОЛЬМ. Мамлакатнинг энг катта саноат райони бўлган Норрботтен губернияси меҳнаткашларидан 4,5 мингдан ортиқ киши ишсизлик тобора кўпаяётганлигига қарши норозилик намойишида иштирок этди.

Корроботтенда Швеция ҳукумати ва Рикcдаг (парламент) номига юбориладиган талабномага имзо тўпланмоқда. Талабномада губернияда одамларни дарҳол иш билан таъминлаш тадбирлари кўрилиши талаб қилинган. Талабномага кончилар, металлистлар, ўрмон қирқувчилар ва Швеция ишчилар синфининг бошқа вакилларидан иборат 45 минг киши имзо чекди.

Ҳозирги вақтда, «Норшенсфламман» газетасининг маълумотига кўра, Норрботтенда 15 мингдан ортиқ киши ишсиздир. Бу эса мамлакатдаги жами ишсизларнинг қарийб 12 процентига тенг.

ГЕНЕРАЛ ОЧИҒИНИ АЙТМОҚДА...

НЬЮ-ЙОРК. ЛПИ агентлигининг мухбири Коҳирадан хабар қилади: жуда катта «Брайт стар» машқларида иштирок этадиган Америка ҳарбий ҳаво ва қуруқликдаги кучлари қисмлари Мисрга келтирилмоқда.

Айни вақтда «Брайт стар» доирасида Судан, Сомали ва Уммон территорияларида ҳам худди шундай машқлар ўтказилади. Бу машқларда Америка қисмлари билан бир қаторда шу мамлакатларнинг қуролли кучлари ҳам қатнашади.

«Тез ҳаракат қилувчи кучлар» Яқин Шарқ районида Пентагоннинг «ҳарбий куч-қувватини намойиш» қилиш учун ажратилган Америка қўшинларининг ўзаги бўлиб хизмат қилади. «Тез ҳаракат қилувчи кучлар» АҚШнинг шу региондаги миллий озодлик ҳаракатларига қарши қаратилган босқинчилик режаларини тайёрлаш ва амалга ошириш учун ташкил этилгандир. Шу кучларнинг қўмондони генерал Р. Кингстон Италиядаги «Жорнале нуово» газетаси мухбири билан суҳбатда машқлар «жаҳон миқёсидаги ҳаракатларнинг бош репитицияси» бўлади деб дангал айтди. «Биз жанг қилишга тайёрмиз, зотан мана шу тайёрликнинг ўзи Яқин Шарқдаги ва Шимолий Африкадаги аҳволга янги бир элемент киритади», — деб мақтанди генерал.

Шу нефтга бой районда АҚШ империалистик сиёсатининг «янги элементи» нимадан иборат эканлиги сир эмас. Бу нарса Вашингтон стратегларига мақбул бўлмаётган мустақил сиёсатни ўтказаётган Ливияга, Эронга ва региондаги бошқа давлатларга қарши ошкора дўқ-пўписа, қуролли иғвогарликлар қилишга ўтишдан иборатдир.

Исроил ҳарбийларини тиш-тирноғигача қуроллантирган Вашингтон маъмурияти эндиликда Мисрни жадаллик билан ўзининг Яқин Шарқдаги иккинчи энг катта базасига айлантирмоқда. «Брайт стар» машқларидан кузатилган мақсадларнинг бири — шу мамлакатда Америка ҳарбий кучларини кўпайтиришдан иборатдир.

Ушбу жуда катта машқлар давомида бевосита иғвогарликлар қилиш ҳам планлаштирилганлиги кўриниб турибди. Матбуот хабар қилганидек, Американинг «Б—52» бомбардимончи самолётлари Миср территориясида Ливия чегарасига бевосита яқин жойларга бомбалар ташлаши ҳам ана шундан далолат беради.

«Вашингтон пост» газетасининг машқлар бошланиши арафасида «расмий манбалар»га асосланиб, хабар беришича, Рейган маъмурияти Коҳира Ливияга ҳужум қилган тақдирда унга ҳарбий мадад беришга ўзининг тайёр эканлигини махфий равишда билдирди. Мақоладан маълум бўлишича, бу ваъдани Ливияга бостириб киришни бевосита рағбатлантириш деб баҳолаш керак.

Миср ана шу иғвогарликлар учун қурол қилиб олинганлиги ҳам тасодифий эмас. АҚШ маъмурияти шоҳ режими ағдарилгандан кейин АҚШ нефть корпорациялари ва бошқа кўп миллатли корпорацияларнинг мазкур регион давлатлари табиий ресурсларини бундан буён ҳам талаш имкониятига эга бўлиш мақсадида Американинг Яқин Шарқдаги жандарми ролини Миср зиммасига юклади.

ОДАМ БОЛАЛИКДАНОҚ ЯХШИЛИК ВА ГЎЗАЛЛИК КУРТАКЛАРИСИЗ ҲАЁТГА ҚАДАМ ҚЎЙМАСЛИГИ КЕРАК, АВЛОДЛАРНИ ҲАМ ЯХШИЛИК ВА ГЎЗАЛЛИК КУРТАКЛАРИСИЗ ҲАЁТГА ЙЎЛЛАБ БЎЛМАЙДИ.

Ф. М. ДОСТОЕВСКИЙ.

Одоб-ахлоқ ҳақида
оқшом суҳбатлари

№ 23

Оила даврасида

УМРНИ ҚАДРЛАНГ

Ҳар бир субҳи тонгни ўз ҳаётинг ибтидоси деб бил ва қуёшнинг ҳар бир ботишини ўз ҳаётинг интиҳоси деб тушун. Шу кундалик қисқа ҳаётнинг қандайдир ҳайрли иш билан ўз устингдан бирон-бир ғалаба қозонишинг ёки нимандир ўрганишинг билан нишонлансин.

Жон РЕСКИН.

Инсон қалби гулга ўхшайди. Нозикликда, ўзига зарра нарсани олишда, бир оғиз сўзни кўтаришда у ғунчага ўхшайди. Бир ҳикматда шундай дейилади:

Сувга солсам сув кўтармас мисқол темирни,
Олтин билан олиб бўлмас қолган кўнгилни.

Юрак чашмадек беғубор, нурдек тоза. Гўзал қалб ўзида ҳамма гўзалликларни ёқут янглиғ сақлайди.

Инсон қалби гулдек нозик бўлиши билан бирга, қаҳрга, меҳрсизликка, рашк балосига пўлатдек мустаҳкам бўлиб қолади.

Ойдек равшанки, ҳаётга бир марта келамиз. Қимматли умримизни шундай ширин, шундай мазмунли, шундай мукаррам у азиз қилиб ўтказишимиз керакки, токи умримиз интиҳосида «Аттанг!» деб нола чекиб қолмайлик.

Донолардан бири, туғилиш осон, яшаш қийин, деган экан. Ҳақ гап. Инсон боласи дунёга келдими, яшаш ва яратиш учун курашади. Оловли ёшлик, ақлий камолот, турмуш қуриш, оилали бўлиш, ҳамма-ҳаммаси босқичма-босқич бораверади. Одам ўз ҳаётида дам пастга тушса, дам баландга чиқади, ширинни ҳам, аччиқни ҳам тотиб боради. Улуғ рус ёзувчиси И. А. Гончаров айтганидек: «Дунёда... жон койитмай, машаққатсиз яшаб бўлмайди: ҳаёт фақат гулга бурканган бўстон эмас».

Дарҳақиқат, ҳаёт ҳар қанча ширин бўлса ҳам, унинг ўзига хос аччиқликлари ҳам бор.

Шу умумий мушоҳадалардан келиб чиқиб, ҳаётда энг муҳим нарса — умрни қадрлашни бир ўйлаб кўрайлик. Маълумки, инсон ҳаётда ёлғиз яшамайди. Оила, бола-чақа, турмуш қилади, яқин-йироқ, қариндош-уруғ, дўст-ёрлар билан мулоқатда бўлади.

Оилада эр ва хотин аравани баробар тортади. Оила султони эр, маликаси — хотин. Тотув бўлса, бу хонадондан севинч, бахт ва узоқ умр аримайди.

Бир ҳикоят эсимга тушди: бир жодугар тотув яшайдиган, ширин ҳаёт кечираётган оилага келиб, эр-хотиннинг аҳил яшашига ҳеч чидолмапти. У шу хонадон тўрида ўтирган Бахтни аврабди.

— Эй нури аълодан яратилган Бахт, юр мен билан, сени боғу бўстонга, яшнаган гулу гулзорга олиб кетай...

— Йўқ, — дебди Бахт табассум қилиб. — Мен шу оиладаги эр-хотиннинг тотувлигини кўриб бахтли яшайман. Бу хонадондаги хушчақчақликни ҳеч нарсага алмашмайман.

Жодугар Бахтнинг ҳақ гапини эшитиб, панд еб бахтли оиладан қочиб кетган экан.

Чиндан ҳам аҳил, иноқ, муҳаббатли оиладан нур аримайди, бахт кетмайди.

Яхши сўз қонга лаззат, дилга қувват беради.

Оилада эр ҳам, хотин ҳам тотув бўлиб, бир-бирларига ширин сўзли, меҳр-муҳаббатли, одил ва адолатли, ишончли ва вафоли бўлишса, умрларига умр қўшилади, оила равнақ топади, бу оилада ўсаётган ниҳоллар — фарзандлар ақлий камолот олади.

Эр ва хотин тотув бўлмай, бир-бирининг пайини қирқадиган, менсимайдиган, тилзабони ўткир, заҳри қотл бўлса, бундай оиланинг аҳволига маймунлар йиғлайди, болалар бўзлайди, диллар ўртанади, кўзлар шашқатор ёш тўкади.

Очиқ гап, оилада энг ёмон нарса — эр ва хотин ўртасидаги рашк балосидир. Рашк деб қанча-қанча диллар шикаст топади, қанча-қанча шаҳло кўзлар кўз ёш тўкади, ширин-ширин оилалар барбод бўлади. Шунинг учун ҳам бир доно: «Рашк саёз ақл иллатидир» деган экан. Испан ёзувчиси Мигель Сервантес эса бундай деб ёзади: «Рашкчилар чумолини — фил, қумурсқани — баҳайбат маҳлуқ, тахминни — рост қилиб кўрсатадиган ваҳима ойнаги орқали қарайдилар».

Рашкли одамнинг муҳаббати, бундай қараганда худди нафрат-ғазабга, дўқ-пўписага ўхшайди. Жазавали рашк билан севган кишида руҳий иллат бўлади. Агар муҳаббат кучли бўлса, у турли шубҳаларни енгади. Оноре Де Бальзак дейдики, «Эркаклар рашки уларнинг қон-қонига сингиб кетган шахсиятпарастлиги, вужудини туйқусдан қоплаб олган иззатталаблиги ва сохта манманлигининг кўзишидан пайдо бўлади».

Иззатталаблик муҳаббатга ярашмайди, муҳаббатнинг ўзи доим иззат-икром, меҳр-оқибат, иззат бахш этиб туради.

Одам боласининг қонида рашк балоси бор экан, уни ирода, ақл, фаҳм-фаросат кучи билан жиловлаши лозим ва шарт. Эҳтимол, рашксиз муҳаббат бўлмайди, дейишар. Лекин бу рашк ҳам самимий, мулойим ва илтижоли бўлиши керак, шундагина муросаю-мадора деган нарсага муяссар бўламиз. Аммо лекин рашк жазавали бўлдими, ундан чўчиш керак. Шу ўринда Бешқайрағоч массивида яшаган Санобархоннинг аччиқ тақдири эсимга тушди.

Санобархон лобар жувон эди. Қадди-комати сарвидек, юзлари ойдек, кўз-қошлари қундуздек, юришлари товусдек эди. Чинданда кўзга яқин эди. Унинг умрдоши Талъатбек аллақайси ресторан буфетида ишларди. Кунига ичиб келиб Санобархонни, қизи Лобархонни, ўғли Давлатни сўкар, ҳақоратлар, тун яримигача ҳеч кимга уйқу бермас эди. Санобархон кун бўйи боғчада ишлаб чарчар, кечқурун бўлди юраги безиллар, эрининг яна бугун ичиб келиб кўрсатадиган «циркнома кунлари»ни ўйлар эди.

Беш-олти йил ичида сарвиқомат Санобархоннинг қадди чўкди, ранги самондек сарғайди, қундуздек кўзлари ич-ичига тушиб кетди. Бир кун уни 16-поликлиника олдида беҳол юриб келаётганини кўриб қолдим.

— Ҳа, Санобархон, нима бўлди жоним? — сўрадим ундан.

— Куйиб кетдим, — деди у маъюс бир ҳолатда. — Талъатбек акам ҳар куни ичиб келадилар. Оғизларидан боди кириб, шоди чиқади... Фақат сизга айтаман. Шунақа ҳақоратлар қиладиларки, жон-жонимдан ўтиб кетди. Ким билан дон олишасан, ким билан юрасан деб тухмат қиладилар. «Биласанми, йигитлар сенга анқайиб қолади, нега биласанми, сенинг кўзингда ажина бор, ўша чақиради» дейдилар... Магазинчи Толиб ҳам, қассоб Зуҳур ҳам ўйнашинг дейдилар. Уларнинг бирортасини билмайман... Сиз ўзингиз айтинг, мен шунақа аёлманми?..

— Йўқ! — деб юбордим ғазаб билан. — Мен сизни биламан. Санобархон, сизни бутун маҳалла билади... Сиз жуда пок жувонсиз.

Санобархон ўкинч билан яна гапирди:

— Кеча кечаси яна маст бўлиб келиб, аччиқ-чучук солиб қўйилган тарелка билан бошимга урдилар, тарелка синиб кетди, бошимдан қон оқди, дўхтирга ҳам чиқармадилар... Ҳозир врачга учрашдим, касалхонага ётинг, бошингиздаги жароҳат оғир деяпти...

— Урмай қўли сингсин! — дедим нафратимни босолмай. — Албатта ётиб даволанинг...

— Шунақа дейсизу, касалхонага ётсам Лобарим билан Давлатимга ким қарайди?

...Санобархон уйи томон бораркан, ортидан ачиниб кузатиб қолдим. У қадам босар, олға интилар, лекин сархуш каби гандираклаб борарди.

Ачинаман, ҳаётда самбитгулдек яшнаб-яйраган, сўнг рашкчи эри қўлида умри хазон бўлган Санобархон шу йил баҳорда менингит хасталигига учраб ҳалок бўлди. Қизи Лобар билан ўғли Давлат Санобархоннинг устида бўзлаб-бўзлаб, ҳўнграб-ҳўнграб йиғлашарди. Ширин умрнинг хазон бўлганига ҳамма дув-дув кўз ёш тўкди.

Шу воқеа эсимга тушганида Санобархон билан поликлиника олдида учрашувим кўз ўнгимга келади. Маъюс, ўйчан, ниҳоятда ҳорғин Санобархоннинг кўзлари менга гўё сўзлайди: «Ширин ҳаётдан ноҳақ кетдим. Мен ичкиликнинг, жазавали рашкнинг қурбони бўлдим. Қизим Лобар, ўғлим Давлат қандай юришибди? Омонми, бахтли бўлишармикин?».

Мен дейман: «Руҳинг безовта бўлмасин, Санобар! Фарзандларинг яхши одамлар қўлида, улар камол топади. Эринг эса, ҳа демай қадаҳдаги майга чўкиб кетади. Қилмиш — қидирмиш, ҳаётнинг адолатли тарозуси унинг тақдирига ҳам якун ясайди».

Мана, шу кечинмалардан кейин, бир оз ундан кечиниб ҳаёт фалсафасига мурожаат қилайлик. Бир доно: «Умр бағоят қисқа ва у моҳият-эътибори билан зўр саодатдир», деган. Саодатли умрни завқ-шавқ, севинч-қувонч ва бахт-саодат билан ўтказишга нима етсин! Эр хотинини ва, аксинча хотин — эрни эговлайдиган, азоблайдиган ва бир-бирининг умрини қисқартирадиган бўлса, бундай турмушнинг кимга кераги бор!? Бунда киши ҳаётда нима учун яшаётганини ҳам билмайди. Бир ақли дониш одам икки марта яшамайди, лекин бир марта яшашни ҳам билмайдиганлар кўп, деган экан. Эр киши аёл дилини овлаб, самимийликни, ўзаро иззат-икромни, ҳурмат-эътиборни қозониб яшаса, бундай эркакнинг уйда роҳати, кўчада фароғати бўлаверади. Француз ёзувчиси Шарль Нодье аёллар ҳақида бундай деб ёзган: «Аёл ишончини суиистеъмол этиб, муҳаббатини оёқ ости қилган, ожизгина вужудини қийнаб, кўзидан алам ёшларини оқизган одам, менинг назимда, аблаҳ ва разилдир».

Дарҳақиқат, аёл муҳаббатини қозониш ҳар бир қалбнинг ўзига боғлиқ. Қалб қанча тоза, покиза, теран ва олижаноб бўлса у шунча улуғ муҳаббатни қозонади.

Хулоса қилиб айтганда, инсон қалби гулга ўхшайди. Унинг нозик-ниҳоллигини, заррани ўзига олишини унутмай, уни доим эркаланг. Беномусликдан, бемеҳрликдан, рашкдан инсон қалби тошга айланиб кетишини ҳам унутманг. Ана шунда умрни қадрлаган бўласиз.

Муҳаббат РАСУЛЕВА,
Т. Н. Қори-Ниёзий номидаги Ўзбекистон педагогика фанлари илмий-текшириш институтининг илмий ходими.

Одамлар орасида

ИЛИҚЛИК ТАФТИ БЎЛМАСА...

Ҳаётда баъзан шундай лаҳзалар бўладики, у кишининг маромли меҳнат фаолиятига бир қадар таъсир кўрсатмасдан қўймайди. Йиллар давомида бир корхона ёки муассасада қадрдон бўлиб қолган сафдошлардан бири пенсияга чиқар экан, мазкур даргоҳда ўша киши ўтирган хона негадир файзсиз, ҳувиллаб қолгандек бўлиб туюлади. Ваҳоланки, ишдан бўшаган кишининг ўрнига янги ишчи ёки хизматчи келган бўлса-да, синашда бўлган қадрдоннинг ўрни билиниб туради.

Ҳа, киши ўз меҳнати фаолиятида инсоний тафти билан даврага, сафдошларига қандайдир илиқликни бахш этиб, уларга сирдош, елкадош, ҳатто ҳамдард ҳам бўлади.

Сафдошинг юқори лавозимга кўтарилса ёки манзурроқ жойга силжиган бўлса, ўзингда ғурурлик учқунлари сезиб юрасан. Мабодо сафдошларингдан бири бирор сабаб, кори-ҳол билан ишдан кетган бўлса, бу катта жудоликдек туюлар экан...

Ҳаётий лавҳа. Катта дорихоналарнинг бирида янги келинчак, тайёр дорилар назоратчиси Гулнора қайнатаси совға қилган қисма зулфли олтин соатини кўз-кўз қилиб келди. Иш куни жараёнида Гулноранинг олтин соати фавқулодда йўқолиб қолди. Дорихона аҳли жам бўлиб йўқолган қимматбаҳо соатни излашга тушишди. Қидирмаган бирор ғаладон, тортма, жавон, шкафларнинг ости, курсиларнинг усти, хуллас киши назаридан ўтмаган жой қолмади. Ноёб соат йўқ — вассалом! Гулнора бўлса борган сари саросимага тушар, беихтиёр кўзидан ёш қалқиб, гапини титроқ босар эди. Унга барча ҳамдард эди. Шунда шу даргоҳда кўп йиллар бадал ишлаб келаётган дорихона ходимларининг энг кексаси ўзини тутолмай ходимларнинг диққатини жалб этди:

— Ким нима деб ўйлашидан қатъий назар, мен барчани бирма-бир текшириб чиқаман, — деди-да, хизматчиларнинг «бисотлари»ни текшира кетди.

Синчков текширув ҳам ҳеч ижобий натижа бермади. Шунда кутилмаган, дорихона ходимлари учун ғайри-табиий бўлган ҳодиса рўй берди: саноқли йиллар ичида ўзининг иффати, назокати, лобарлиги билан танилган Гулнора бир сапчиб Перзода деган қадоқчи қизга ташланиб, уни халат ёқасидан ушлаб олди-да:

— Соатни бер, сен олгансан, стиляга! — деганича Перзодани силтай бошлади. Перзода нима қилишини билолмай, саросимага тушганича:

— Опажон, мен олган эмасман, нон урсин, топилиб қолар, — дея олди, холос.

Шуни айтиш керакки, Перзода ўзи чуваккина, бежирим қиз бўлиб, дидига мос, пўримли, ихлос билан тикилган кийимларни зўр иштиёқ билан кияр эди. Мана шу қўғирчоқдек қиз ҳозир Гулноранинг исканжасида тўлғанар эди. Хуллас, қимматбаҳо соатни топишнинг иложи бўлмади. Дорихона аҳли пул тўплаб, йўқолган соатдай соатни сотиб олиб Гулнорага беришга жазм қилишди. Иш куни поёнига етай деганида бирдан Гулноранинг қийқириқ аралаш хурсанд овози эшитилди. Йўқолган соат топилибди, у ҳам бўлса ўзида экан. Қисма зулфли соат Гулноранинг билаги юқорисига силжиб кетган бўлиб, халатининг енги остида турган экан.

Ноёб, қурғур соат топилдику-я, бироқ дорихона ўзининг энг чаққон қизидан маҳрум бўлди: Перзода шу куннинг ўзида ҳисоб-китоб маошини олмасдан ишдан бўшаб кетди. Чунки унинг ҳали мурғак чиннидек қалби тухмат тошига бардош бера олмай, чил-чил синган бўлиб, унинг бу даргоҳдаги вақти-соати тўхтаган эди.

Ишхона аҳли орасида илиқлик бўлмаса, унинг замини бепанд бўлиб, кези келганида путраб кетиши барчага маълум бўлса-да, коллективдан жудолик баъзан инсон саломатлигига салбий таъсир кўрсатмасдан қолмаслигини инобатга олинган.

Чоки узилган коллектив ҳақида лавҳа келтириб ўтишга тўғри келади. Кунларнинг бирида кафедранинг катта ўқитувчиси Маҳамаджон ака билан факультет ошхонасида тамадди қилаётган эдик. Студентлардан бири биз овқатланаётган курсимизни бир оз ҳолироқ эканлигини кўриб, қаршимизга ўлтирди-да, бемалол овқатлана бошлади. Муҳамаджон ака мана шу йигитнинг бўйнига осилган нуқра зуннурни кўрганича ҳайратга тушиб анграйиб қолди. Студент овқатланиб бўлгач, қолган ноннинг бир бурдасига ёғланган лабларини артиб энди турмоқчи бўлганида, домла ўзини тутолмай «Нонкўр аҳмоқ!» деб юборди. Шунда студент бамайлихотир ўрнидан қўзғолиб Муҳамаджон аканинг ёнига келиб, унинг галстугини тўғрилаб қўйган бўлди-да, ғайри-табиий илжайиб:

— Домла, кўп қисинмасинлар, асабни сақлаш керак. Учқўрғонни биласизми?... — деганича чўрт ўгирилиб чиқиб кетди. Қўлида таҳсил олаётган студентнинг бундай «юмшоқ» жавоби Муҳамаджон аканинг кайфият мурувватини узиб юборди деса бўлади. Шу-шу бўлди-ю, домланинг иши юришмай қолди. Ҳалиги студент домла бир неча йиллар бадал ишлаётган кафедраси мудирининг ўғли экан. Мудир Муҳамаджон акага нисбатан «сиёсатини» ўзгартирди: уни талай жамоат ишларига боғлаб қўйди, домлани кўрганида унга қошларини чимириб қарайдиган, қилдан қийиқ ахтариб, рўкачлаб турадиган бўлиб қолди. Бир оз фурсат ўтмай, катта ўқитувчиликдан ассистентликка тушиб қолган Муҳамаджон ака ана шу ўзи севган даргоҳни тарк этиб, бошқа ишга ўтиб кетишга мажбур бўлди. Шундан сўнг кафедра ҳайъатида илиқлик тафти йўқолди. Чунки мазкур даргоҳнинг заминидан бир ғишт кўчган эди.

Мазкур ҳаётий воқеани тилга олиб ўтганимизнинг боиси бор: бошқа даргоҳга ишга ўтиб кетган Муҳамаджон акани илмий анжуманларнинг бирида учратиб қолдик. У шунчалик ўзгариб кетибдики. Ўз ёшини бериш қийин: сочлари оқариб, юзларини ажин босибди, салқиган кўз халтаси домланинг жиддий хасталикка илашиб қолганидан дарак берар эди. Билишимизча, Муҳамаджон ака бошқа ишга ўтиш билан ўз кунимини топа олмаяпти. Унинг учун изтиробли нарса, фалакнинг гардишига қаранг, домла ҳақорат қилган «студент» илмий даражага эга бўлгач ўша даргоҳга илмий котиб бўлиб борибди.

Домла анчагина «қайноқ» одам бўлганлиги туфайли, ўз этини ўзи еб қийноқда қолган экан.

Шуни айтиш керакки, таниқли олим кафедра мудирининг ўз ходимига нисбатан кек сақлаши Муҳамаджон акани ўз коллективидан ажралишига олиб келиши билан бирга, унинг саломатлигига озор берди.

Алломалардан Абу Наср Форобийнинг қуйидаги сўзлари ҳали ҳам ўз қимматини йўқотгани йўқ: «Ўзини илмга бағишлайдиган киши одамларга меҳрибон, ҳақгўй, фисқу фужур, гина, хиёнат, макр-ҳийладан холи бўлиши керак».

М. НАБИЕВ.

«ИНСОН—ҲАЁТ ГУЛТОЖИ» АНКЕТАСИ

саволларига Ўзбекистон Рассомлар союзи правлениесининг раиси, СССР Рассомлар союзи правлениесининг секретари, СССР Бадиий академиясининг мухбир аъзоси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аъзолигига кандидат, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати, СССР халқ рассоми, профессор Раҳим АҲМЕДОВ жавоб беради:

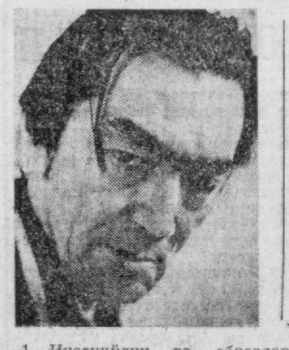

1. Инсонийлик деганда қайси фазилатларни тушунасиз?

2. Қандай одамни ёмон кўрасиз ва нима учун?

3. Умрингиздаги энг бахтиёр дамларни айтсангиз.

4. Эътиқод масаласига қандай қарайсиз?

5. Оилада, фарзандларга муносабатда энг муҳим нарса нима деб ҳисоблайсиз?

6. Бўш вақтингизни қандай ўтказасиз?

1. Инсонийлик деган сўз катта қамровли маънони англатади. Биринчи навбатда инсон ўз халқига, ўз Ватанига сидқидилдан меҳнат қилиши керак. Унинг иродаси, таланти, билими, маҳорати ҳамиша изланиш, интилишдан иборат бўлиши керак. Инсон ўз халқини ва Ватанини севиши учун аввало у яратган бойликларнинг қадрига етиши, уларни ардоқлаши лозим. Агарда у бу бойликларни эъзозламаса, табиат бисотидан руҳланмаса ўз-ўзидан ҳаётий бурди кетиб қолади. Мен рассом бўлганлигим учун ҳам ҳаммавақт табиат гўзалликларини кўринг ва улардан баҳра олинг, қадрига етинг, поймол этманг дегим келади. Чунки бу табиат бизни яратган. Биз унга сайқал берямиз, уни ўз измимизга оқилона бўйсиндирямиз. Бу табиат бизнинг ҳаётимиз, орзу-умидларимиз! Кимки, бу табиатни ҳурмат қилиб, унга меҳнат сарфласа у ўша халқи, ўша мамлакатнинг баркамол фарзандидир.

Санъаткор бўлганлигим учун ҳам ўз ҳаёт йўлимга назар ташлар эканман, чинакам инсон ўз халқини, ўз мамлакатини ижоддами, санъатдами, меҳнатдами куйламоғи керак. Ўшанда у чинакам инсон бўлади.

Ҳақиқий инсон, у қаерда бўлмасин, уйдами, маҳаллададами, ишхонадами, жамоат орасидами ғоятда камтар, камсуҳан, ўзгаларнинг ҳурматини ўрнига қўядиган, қўюшқондан ташқари чиқиб кетмайдиган, ўзининг бой тажрибаси ва истеъдодини истаган кишиларга, беғараз, астойдил ўргатадиган бўлиши керак.

2. Ҳаётда, турмушда ўзгалар ҳисобига яшайдиган, бутун оғирлигини бошқаларнинг гарданига ағдарадиган кишиларни ёмон кўраман. Улар ишёқмасликлари, боқи-беғамликлари билан танбаллик кўчасида «ҳукмрон» бўлиб турадилар. Бу кишилар қилмишлари билан Обломов тимсолининг худди ўзгинасидир. Уларни очиқ-ойдин яқиндан кўришни истасангиз сатирик журналларда ифодаланган образларни қайта кўриб чиқишни яна бир бор тавсия қиламан. Ижодкор рассомларимиз уларнинг қиёфасини ҳамиша рўй-рост, очиқ-ойдин тасвирлаганлар ва тасвирламоқдалар.

Бундай кишиларнинг нафи ҳеч кимга тегмайди, улардан бирор фойдали маслаҳат, биронта манфаат, фойда кутиб бўлмайди.

3. Инсон астойдил меҳнат қилар экан, изланар экан, албатта энг бахтиёр дамлар юз беради. Бу дамларни планлаштириб бўлмайди. Менга талайгина мукофотлар берилганда, СССР Бадиий академиясига мухбир аъзо этиб сайлатганларида қувонганман. Чунки бу лавозим учун эмас, менга билдирилган ишонч учун. Чунки менинг олдимда катта масъулият ҳисси билан ишлаш имкониятлари очилганлиги, маҳоратимни ёшларга ўргата олиш жиҳатлари пайдо бўлганлиги учун қувонганман.

Мен дастлабки асарларим алоҳида кўргазма ҳолида ташкил этилиб унга томошабинлар кириб келишаётганида қувонганман, шогирдларимнинг дастлабки илк асарлари яратилиб улар Бутуниттифоқ ва жаҳон кўргазмаларидан ўрин олганида қувонганман. Ленинграддаги И. Е. Репин номли живопись, ҳайкалтарошлик ва архитектура институтининг остонасига қадам қўйиб, унинг ўқувчиси бўлганимда ўзимни бахтиёр ҳисоблаганман.

4. Эътиқодли одам экан, деган сўзга эришиш ғоятда қийин. Бундай одам халқига, ўзи яшаб турган тузумга, ўзи машғул бўлган ишига эътиқодли бўлиши керак. Менинг она-Ватанимга бўлган эътиқодим кучли. Улуғ Ватан уруши бошланганида мени фронтга юборишларини сўраб ҳарбий комиссариатга ариза кўтариб бордим. Врачлар саломатлигим туфайли мени қайтаришди. Иккинчи марта уриниб кўрдим. Қатъий ёпишиб олдим. Кейин мени Ашхобод шаҳридаги полк мактабига юборишди. Қўлимга берилган қурол мўйқалам бўлди. Жанговар варақаларни чиқариш билан банд бўлдим. Буюк Ғалабага озми-кўпми бўлса ҳам ҳисса қўшдим.

5. Оилада, фарзандларга муносабатда муҳим нарса коммунистик жамият кишисига хос бўлган фазилатларни сингдиришдир. Булар тотувлик, иноқлик, бир-бирини ҳурмат қилиш каби хислатлар билан қамраб олинади. Бу фазилатлар оилага хиёнат қилмаслик, ёлғон-яшиқларни гапирмаслик, оила аъзоларини ҳаддан ташқари талтайтириб юбормасликдан иборат. Фарзандларни тарбиялаш дарахт экиб парвариш қилиш, иморат қуриш каби юмушлардан тубдан ажралиб турадиган нозик ва машаққатли иш. Фарзандни мурғаклигида тўғри тарбиялаб эгиб олиш мумкин.

Бу саволга жавоб беришни мен бир мунча кенгроқ олмоқчиман. Биз рассом шогирдларимизга нисбатан ҳам чинакам педагоглик қилишимиз керак. Шогирдларга бирор гапни уқдиришдан олдин аввал ўзимиз картинада ифода эта олишни яратиб кўрсатишимиз лозим. Бунинг учун устозлик қилаётган ўша педагог тинмай изланиши, интилиши, қатор-қатор асарлар яратиши керак. Ўз асарини, ижодини, услубини, маҳоратини яратмасдан туриб шогирдларига сабоқ бериш сувга кўрган тушини ҳикоя қилиш билан баробар.

6. Ўз-ўзидан кўриниб турибдики бир қатор юмушлар, яна бунинг устига ижод қилиш билан бандман. Чинакам санъаткор учун бўш вақт деган нарса бўлмайди. Бўш вақт топилганда одамлар орасида, табиат қўйнида эскизлар чизиш билан ўтади. Бу ерда гап дам олиш билан ижодий изланиш эгизак бўлиб кетганлигида бораётир. Менда бўш вақт яқин орада топилиб қолгудек бўлса, хотин-қизларнинг, санъатимизнинг етук дарғалари образларини яратишга бағишламоқчиман.

Анкета саволларига жавобларни
А. ПУЛАТОВ ёзиб олди.

Ишхона — иккинчи уйимиз

КАМТАРЛИК БЕЛГИСИ

Бир донишманд: «Одамни биламан десанг, амал бериб кўр», деган экан. Шариф Хонкелдиев фабрикага директор этиб тайинланди-ю, босар-тусарини билмай қолди. Дастлаб унга эни тўрт метр, узунаси олти метр бўлган хонаси тор кўринди. Корхонадаги қурувчилар бригадаси бошлиғини ҳузурига чақириб, қўшни хонани ажратиб турган ўрталик деворни бузиб ташлаб, хонани кенгайтириш, кейин «қулинг ўргулсин» қилиб ремонтдан чиқариш вазифасини топширди. Ремонтчилар бу вазифани қисқа вақтда тез ва соз бажаришди. Ҳатто, хонанинг бир табақали эшиги ҳам икки табақали баланд дуб эшик билан алмаштирилди.

Энди зални эслатаётган хонага беш минг сўмлик мебель, 750 сўмлик рангли телевизор, «ЗИЛ» холодильниги, ҳар бир деразага биттадан кондиционер сотиб олиб қўйилди, полга Ҳеванинг чиройли гиламларидан тўшалди. Корхона фондидан пионер лагери қурилиши учун ажратилган маблағнинг бир қисми шу ишлар учун сарфланди.

Фабрика экспедитори айниқса шкафга чиройли қилиб териб қўйилган «Катта Совет Энциклопедияси»нинг 30 томини энг янги нусхасини топаман деб анча овора бўлди. Лекин «пул бўлса чангалда шўрва», деганлари рост экан... Бу китоблар ҳам хонада фақат безак вазифасини бажарарди. Уни ҳафтада бир марта фаррош олиб артиб — тозалаб қўйишни ҳисобга олмаганда, бирон-бир кимса, ҳатто варақлаб ҳам кўрмасди.

Эски директор пайтида қабулхонада Меҳриниса опа деган аёл секретарь-машинистка бўлиб ишларди, Хонкелдиев келгач, уни тайёр маҳсулотлар омборига сараловчилар бошлиғи қилиб ўтказиб, ўрнига Риммахон деган, оёғининг тирноғигача бўяб юрадиган, сув ичса томоғидан кўринадиган олифта жувонни олиб келди.

Директорнинг янги, кенгайтирилган хонасининг дермантин қопланган қўш табақали эшиги устига Хонкелдиевнинг мансаблари ва унвонлари ёзилганди. Ундан ташқари эшикда «Берухсат кириш ман этилади» деган ёзув бор эди. Директорнинг иш столи остида кнопка бор эди. Ҳузурига оддий одам кирса, кнопка босилмасди, ўртачароқ одам келса кнопка бир марта, обрўли одам келса икки марта босиларди. Бир марта чалинган қўнғироқ «Чой олиб киринг» деган маънони билдирса, икки марта чалинган қўнғироқ «Экспедитор Сотиболдига айтинг, Толзордаги чойхонага бориб, ошга ҳозирлик кўрсин», дегани бўларди.

Вақт ўтган сари директорнинг ошхўрлик қиладиган ошналари ҳам кўпаяверди, димоғи ҳам кўтарилаверди. Албатта, Сотиболди ҳам ошнинг ҳаражатини шахсий ҳамёнидан қилмасди... Вақти келиб, фабрика фаолиятини ревизия қилинди. Корхонада катта молиявий камомадга йўл қўйганлигини, иш ҳақи фондидан нотўғри фойдаланилганлиги аниқланди. Хонкелдиев ишдан бўшатилиб, чекка бир райондаги артелга бўлим бошлиғи қилиб юборилди. Одамларнинг айтишича, коллегия мажлисида Хонкелдиевга сўнгги сўз берилганда, у хонасидаги ўзига жуда ҳам ёқадиган креслони олиб кетишга рухсат беришларини сўрабди: «Бу креслони Ригадан ўз пулимга буюртириб, олиб келганман» дебди. Мажлисдагилар бир-бирларига маъноли қарашибди.

Грузинлар: «Чўнтагингда ўткир мускатинг бўлса, менинг ўткир мускатим бор деб мақтанишинг шарт эмас. Мускатнинг ажойиб ҳиди атрофни тутиб кетади», дейишар экан. Худди шунга ўхшаш киши обрўли одам бўлиши учун ҳашаматли кабинетда ўтириши ҳам шарт эмас. Чиройли хона, чиройли мебеллар инсонни безамайди. Бу ташқи гўзалликдир. Асл инсон ичидан нурланиб, одамларни баҳраманд қилиши лозим.

Яқинда биз шаҳримиздаги 6-клиник шифохонада қарийб 30 йилдан бери бош врач бўлиб ишлаётган, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач, Ленин ордени ва Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери, шаҳар партия комитети аъзоси Муяссар Эшонхўжаеванинг ҳузурида бўлдик. Шунда опанинг хонаси шифтига қўл чўзса етгудек пастак, торгина хона эканлигига, унда ҳеч бир ортиқчалик йўқлигига эътибор бердик. Бу хона эшиги оддий санитаркадан тортиб, профессоргача — ҳамма учун эртадан кечгача очиқ.

— Хонамни кенгайтириб, шинам қилиб олиш қийин эмас, лекин беморлардан истиҳола қиламан. — деди опа биз билан суҳбатда. — Об-ҳаво ўзгариб, шаҳарда грипп, тумов каби касалликлар кўпайган пайтда, шифохонамизда жой етишмаганидан беморларни коридорларга ҳам каравот қўйиб ётқизишга тўғри келади. Беморлар коридорда ётиб, мен ҳашаматли хонада керилиб ўтирсам одобдан бўлмайди...

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Совет давлатининг асосчиси В. И. Ленин ҳамиша камтарлик ва оддийликнинг ажойиб намунаси бўлиб қолади. Ёзувчи Максим Горькийнинг таърифича, доҳиймиз В. И. Ленин «Ҳаёт ҳақиқатидай оддий эди». Бизнинг ҳар биримиз ҳам ҳаётда доҳийдек оддий ва камтар бўлишга интилишимиз лозим.

Уста СОДИҚ.

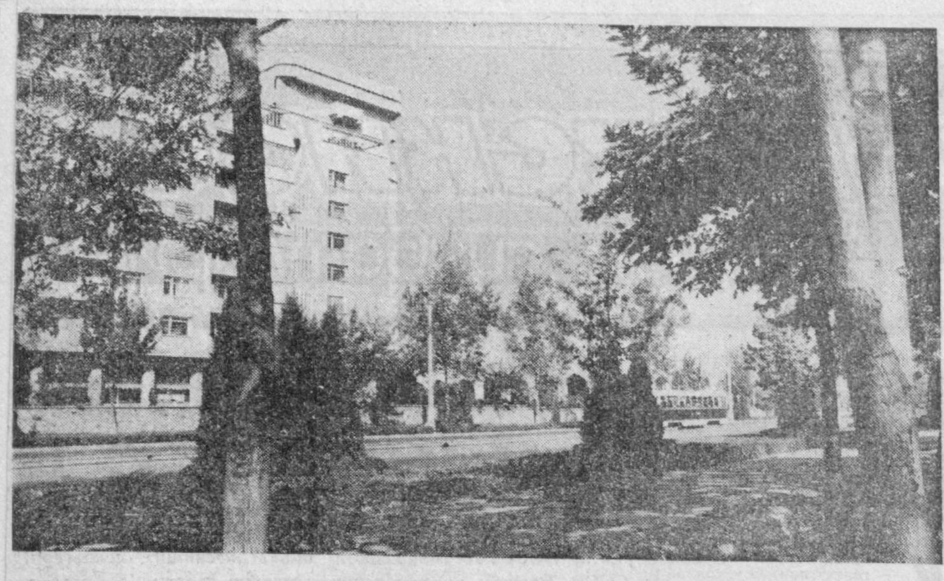

Бугунги Тошкент. СУРАТДА: Ленин проспекти манзараси. М. Нуриддинов фотоси.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ЖАҲОН КУБОГИ УЧУН

Жаҳон кубоги иккинчи беллашувида иштирок этиш учун 9 ноябрда Канадага жўнаб кетган СССР терма командасига энг машҳур боксчилар киритилди. Бу мусобақалар 11-18 ноябрь кунлари Монреалда ўтказилади.

Командада Олимпиада-80 ғолиби ва 1979 йилги Европа чемпиони краснодарлик Шомил Собиров (48 килограммгача вазнда), уч марта қитъа чемпиони Виктор Рибаков (60 килограммгача вазнда), шу йилги Европа биринчилигининг ғолиблари донецклик Виктор Мирошниченко (54 килограммгача), куйбишевлик Василий Шишов (63,5 килограммгача), жамбуллик Серик Қўноқбоев (67 килограммгача), гомеллик Юрий Торбек (75 килограммгача), костромалик Александр Крупин (81 киолграммгача ва донецклик Александр Ягубкин (91 килограммгача) бор. Икки марта СССР чемпиони, кироваканлик Самсон Хачатрян (57 килограммгача вазнда) ҳам етарли тажрибага эга.

Невинномисклик 18 яшар Юрий Александров (51 килограммгача), 19 яшар Олег Колядин (71 килограммгача) ва 23 яшар Валерий Абажян (91 килограммдан ортиқ) (иккови ҳам Воронеждан) терма командада биринчи марта иштирок этмоқда.

1979 йил октябрь ойида Нью-Йоркда бўлиб ўтган жаҳон кубоги учун биринчи беллашувда совет боксчилари 3 та олтин, 5 та кумуш ва 2 та бронза медалларни қўлга киритган эдилар. СССР терма командаси АҚШ спортчиларидан сўнг команда ҳисобида иккинчи ўринни олганди. Командамизнинг ҳозирги қатнашчиларидан Қўноқбоев биринчи бўлиб Нью-Йоркда бўлган эди, ўшанда 63,5 килограмм вазнда беллашганди. 57 килограммгача вазнда мусобақалашган Рибаков иккинчи бўлганди.

ЯНА МАҒЛУБИЯТ

СССР терма командаси Японияда ўтаётган хотин-қизлар командалари ўртасида волейбол бўйича жаҳон кубоги учун беллашувларда кетма-кет иккинчи мағлубиятга учради. Совет спортчи қизлари Хитой командасига 0:3 (4:15, 14:16,0:15) ҳисобида бой бердилар. СССР терма командаси иккинчи партияда 9:0 ҳисобида олдинда бораётган эди. Аммо шундан сўнг командамиз ўйинни сустлашиб қолди ва ташаббус рақиблар қўлига ўтди.

Иккинчи турда кубалик қизлар Бразилия командасини 3:0 (15:6, 15:5, 15:10) ҳисобида мағлубиятга учратишди. Япония волейболчилари эса Жанубий Корея терма командасини 3:0 (15:8, 15:11, 15:7) ҳисобида, АҚШ командаси Болгария спортчи қизларини 3:0 (15:13, 15:8, 15:3) ҳисобида енгдилар.

Шундай қилиб, жаҳон кубоги учун беллашувда бир йўла тўрт команда — Куба, Япония, Хитой ва АҚШ терма командалари (улар иккитадан ғалаба қозонишган) пешқадамлик қилмоқда.

ТЎРТИНЧИ УЧРАШУВДА ҲАМ ДУРАНГ НАТИЖА

ГААГА. Совет гроссмейстери Анатолий Гантварг билан голландиялик Харм Вирсма ўртасида халқаро шашка бўйича жаҳон биринчилигининг тўртинчи ўйинида, олдинги учта учрашувда бўлгани каби дуранг натижа қайд этилди.

Гантваргнинг ҳужуми унчалик кескин эмас эди. лекин жаҳон чемпиони учрашувнинг ўрталарида йўл қўйган хато унинг рақиби 73-юришда учрашувни дуранг билан тугатишига олиб келди.

(ТАСС).

ҲАР ТЎҒРИДА

БИЛАКУЗУКДАГИ ЁСТИҚ

Пўкак ёки резина чамбарак сувга чўкаётганлар учун ишончли қутқарув воситаси эканлиги маълум. Лекин уни ҳар доим олиб юриш баъзан малоллик қилиб қолади. Француз инженерлари бу хусусда бир доно иш қилишди. Улар «Акваёрдам» деб номланган митти қурилма ясашди. Катта-кичиклиги бир чақмоқ қанддек келадиган қутича шаклидаги бу қурилма билакузукка ўрнатилган. Чўмилаётган киши хавф туғилган чоғда билакузук кнопкасини босса бас, шу онда ҳалиги митти қутича дам берилган росмана ёстиққа айланади. Бундай ёстиқ ҳар қандай одамни сувда бемалол кўтариб туради.

Қурилманинг тузилиши шундай: билакузукка сиқилган карбонат ангидрид газли патрон ўрнатилган. Кнопка босилиши билан газ қутича ичидаги таҳлоқлик ёстиқни тўлдиради. Полипропилен материалидан ишланган бу патронга сув ҳам, ҳар қандай об-ҳаво ҳам писанд эмас.

ШИФОБАХШ ЗАҲАР ДЕБ

Мамлакатимизда 60 хил турли илонлар учрайди. Булардан 10 хили медицина учун қимматли бўлган заҳар беради. Атиги бир неча томчи шифобахш заҳар деб Тошкент серпентарийсида илонлар боқилади. Баъзи илонлар сичқон, қурбақа, каламуш еса, баъзилари майда қуш, жўжа, қуён истеъмол қилади.

ДУНЁ БЎЙЛАБ САЁҲАТ

Мотоциклда... бутун дунёни айланиб чиқиш учун даниялик Г. Тольструпга 28 кун кифоя қилди. У 24 минг километр масофани эсон-омон босиб ўтиб, ўзининг одатдан ташқари сафарини Ғарбий Германиянинг Мюнхен шаҳрида ниҳоясига етказди. ДПА агентлигининг хабар беришича, 36 яшар спортчи, шунингдек Лондондан Сиднейгача бўлган йўлда илгариги тезлик рекордини анча яхшилаб, бу масофани 18 кун ичида босиб ўтди.

Ёш скрипкачилар. И. Шоиноғомов фотоэтюди.

● *Фан ва техника янгиликлари*

ШАМОЛГА ҒОВ

Марказий Фарғонада бу йил тупроқни шамол эррозиясидан ҳимоя қилиш борасида ўтказилган тадбирлар Марказий ва Ғарбий Фарғона районларида ўн минглаб гектар унумдор ерни шамолларнинг учириш таъсиридан ҳимоя этишга ёрдам берди. Бу ишлар Бутуниттифоқ пахтачилик илмий-тадқиқот институти олимларининг тавсияларига мувофиқ бажарилди. Бу тавсиялар олимлар тузган прогноз асосида ишлаб чиқилганди.

Институтда ҳисоблаш йўли билан шамол эррозиясини прогноз қилиш истиқболли методи ишлаб чиқилди. Олимлар таклиф этган математик модель ғоят хилма-хил омилларни — метеорологик вазиятни, тупроқнинг характери ва хусусиятларини назарда тутади. Булар эррозия жараёнлари қачон пайдо бўлишини, унинг куч ва давоматини юксак даражада белгилашга ва шунга қараб пухта иҳота чораларини олдиндан режалаш ва ўтказишга имкон беради.

С. Х. ХЎЖАЕВ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг бош редактори, 1951 йилдан КПСС аъзоси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими Саъдулла Хўжаевич Хўжаев 1981 йил 10 ноябрь куни тўсатдан вафот этди.

С. Х. Хўжаев 1926 йил 24 октябрда туғилди. У меҳнат фаолиятини «Коммунист» журнали редакциясида таржимонликдан бошлади. Совет Армияси сафида хизмат қилиб қайтгандан кейин Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қошидаги Республика партия мактабида ўқиди. Ўқишни тамомлагандан кейин Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аппаратида ишлашга юборилди.

У 1956 йилдан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Нашриётида раҳбарлик вазифаларида ишлади. Унинг фаол қатнашувида нашриёт ва полиграфия маданиятининг юксак намунаси бўла оладиган кўпгина китоблар босиб чиқарилди.

Тажрибали журналист ва таржимон, ўз ишини сидқидилдан бажарадиган билимдон ходим, моҳир ташкилотчи С. Х. Хўжаев нашриёт ишлаб чиқариш планларининг муваффақиятли бажарилишига ўзининг катта ҳиссасини қўшиб келди.

Топширилган ишга масъулиятлилик ҳисси, ҳар томонлама қобилиятли, кишиларга эътиборли, улардан ҳеч вақт ёрдамини аямайдиган ходим ҳамкасблари, ўзи билан бирга ишлаган кишилар ўртасида катта обрў ва эътибор қозонган эди.

С. Х. Хўжаев меҳнатда эришган муваффақиятлари учун Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Фахрий ёрлиқлари билан бир неча бор тақдирланган эди.

Ўзбек китоб нашрининг ветерани, хушёр раҳбар, ажойиб инсон — С. Х. Хўжаевнинг хотираси қалбимизда абадий сақланиб қолади.

Бир группа ўртоқлари.

Редактор ўринбосари
С. Б. ЁҚУБОВ.

РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
16—17 НОЯБРЬ СОАТ 15.00 ВА 19.00 ДА
Москва Давлат цирки ва Наманган театри артистларининг
ҒОЛИБ ПАХТАКОРЛАРГА БАҒИШЛАНГАН
КОНЦЕРТИ
ҚАТНАШАДИЛАР:
СССР ХАЛҚ АРТИСТИ, СССР ДАВЛАТ МУКОФОТИНИНГ ЛАУРЕАТИ— В. ВОЛЬЖАНСКИЙ БОШЧИЛИГИДАГИ ПРОГРАММА НОМЕРЛАРИ.
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар
Камолиддин РАҲИМОВ
ВА
Уринбой НУРАЛИЕВ.
Билетлар сотилмоқда.
Справкалар олиш учун телефонлар: 44-35-91, 44-35-84.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА
ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ
«ХОТИНИМНИНГ ЭРИ»
15, 21, 25 НОЯБРДА 19.30 да
Г. ХУГАЕВ АСАРИ
Х. ПЛИЕВ МУЗИКАСИ.
Саҳналаштирувчи режиссёр— Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Бахтиёр ИХТИЁРОВ.
Режиссёр—Ўзбекистон ССР халқ артисти, Ҳамза номли Давлат мукофоти лауреати Ҳамза УМАРОВ.
Дирижёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Эргаш ТОШМАТОВ.
Рассом— Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Г. А. ВИЗЕЛЬ.
Концертмейстер — М. А. ФУРМАН.
Режиссёр — ёрдамчиси — Р. МУҲИТДИНОВА.
Бош ролларда: Ўзбекистон ССР халқ артисти, Ҳамза номли Давлат мукофоти лауреати Ҳ. УМАРОВ.
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: М. ИХТИЁРОВА, Б. ИХТИЁРОВ, Ш. РАСУЛОВ.
Солистлар: С. РАҲИМЖОНОВ, Ф. ФАЁЗОВ, А. МАМАРАСУЛОВ, М. ТЕШАБОЕВА ва бошқалар.
Билетлар сотилмоқда.

Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлигининг
Тошкент денгизининг хушманзара соҳилига жойлашган
«БИТОВИК» САНАТОРИЙ-ПРОФИЛАКТОРИЙСИ
беморларни қабул қила бошлади.
Бу ерда даволанувчиларнинг кўнгилли ҳордиқ чиқаришлари ва соғлиқларини тиклашлари учун барча шарт-шароитлар яратилган.
Жумладан, физиотерапия кабинетлари, шифобахш ванналар, парафин, массаж ва спорт заллари уларнинг хизматида бўлади.
Бу санаторий-профилакторийда юрак касалликлари, қон босими, асаб касалликлари, бронхит, астма, ошқозон-ичак касалликлари, ревматизм (активлашмаган босқичи) ҳамда жигар касалликлари замонавий дори-дармонлар билан даволанади.
Даволаниш муддати 24 ва 12 кун. Даволанишни истаган кишилар йўлланмани ўз ҳисобларидан ёки касаба союз ташкилотлари ҳисобидан пул ўтказиш йўли билан сотиб олишлари мумкин.
ПУТЕВКАЛАР НАРХИ 24 КУНГА — 110 СЎМ, 12 КУНГА 55 СЎМ.
Шифохона адреси: Ўрта Чирчиқ райони, «Тошморе» посёлкаси.
Путевка учун юқоридаги адресга ёки Ўзбекистон ССР аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлигининг молия бўлимига учрашиш мумкин.

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигининг
ТОШКЕНТ КЕЧКИ МАШИНАСОЗЛИК ТЕХНИКУМИ
ўрта мактаб базасида ўзбек ва рус тилларида ўқитиладиган
КЕЧКИ БЎЛИМГА
қуйидаги ихтисосликлар бўйича:
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
металларни қирқиб қайта ишлаш, асбобсозлик ишлаб чиқариши, машинасозлик саноати корхоналарида планлаштириш.
Ўқиш муддати ихтисосликдан қатъий назар 2,5 йилдан 3,5 йилгача.
Директор номига қабул тўғрисида ёзилган аризага маълумоти тўғрисида ҳужжат (асли), медицина справкаси (286-формали), меҳнат дафтарчасидан кўчирма, 3 та фотосурат (3х4 см.). илова этилади.
ПАСПОРТ ШАХСАН КЎРСАТИЛАДИ.
Ўқиш аълочилари, медалистлар, кириш имтиҳонларга қўйилган фанлардан фахрий ёрлиқлари бор бўлган абитуриентлар, шунингдек, саломатлиги, ёши ва штатлар қисқартирилиши сабабли запасга бўшатилган офицерлар, прапоршиклар, мичманлар (бўшатилгандан кейин 2 йил мобайнида) техникумга кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.
Қолганлар қуйидаги фанлардан имтиҳон топширадилар: рус тили (ўзбек тили) ва адабиёти (иншо), математика (оғзаки).
АРИЗАЛАР 1981 ЙИЛ 15 НОЯБРГА ҚАДАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ—1981 ЙИЛ 20 НОЯБРГАЧА.
Қабул қоидалари техникумлар учун умумий.
Қабул тўғрисидаги маълумотларни техникумнинг ушбу адресда жойлашган қабул комиссиясидан олиш мумкин: Тошкент шаҳри, Сельмаш кўчаси, 6-уй. Телефон 66-82-76, шунингдек техникум филиаллари: «Ўзбексельмаш» заводида —Ж. Обидова кўчаси, 214-ҳунар-техника билим юрти биносида;
Таштекстильмаш» заводи қошида— Ш. Руставели кўчаси, 53«а»-уй, Телефон 53-94-56.
Тошкент трактор заводи қошида— Ташавтомаш массиви. Телефон 69-83-97.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими Давлат комитетининг
228-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
Қуйидаги ихтисосликлар бўйича:
ҚЎШИМЧА
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
саноат ускуналари ремонти ва уларга хизмат кўрсатиш бўйича слесарь-сантехник, электромонтёр, контроль-ўлчов асбоблари ва автоматиканинг токари ва слесари.
ЎҚИШ МУДДАТИ — 6 ОЙ.
Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилган йигитлар қабул қилинади.
Билим юртига қабул қилинганлар ойига 80 сўм стипендия ва ишлаб чиқариш фаолияти даврида ишланган иш ҳақининг 50 процентини оладилар.
Машғулотлар ўқув группаларининг комплектланишига кўра бошланади.
АРИЗАЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, 19-алоқа бўлими, Собир Раҳимов райони, Собир Раҳимов кўчаси, 313-уй.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13/XI да **Шошма қуёш**, 14/XI да **Ганг дарёсининг қизи**, 15/XI **Алмандар** (11, 15.00), **Кузнинг биринчи куни** (19.30).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 13/XI да **Гулсара**, 14/XI да **Ёшликда берган кўнгил**, 15/XI да **Вой дод!**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — ЯНГИ ПРОГРАММА — ПРОМЕТЕЙ ЦИРК СПЕКТАКЛИ.

КИНО

12 НОЯБРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ҲАММА НАРСАДАН АЗИЗ» — **1-фильм. — Восток.**

«ДАРСДАН ТАШҚАРИ» —**Тошкент Советининг 50 йиллиги.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ТЕҲРОН—43»— **Нукус** (18.30, 20.45), **Чайка** (18, 21.00), **Восток** (18.30, 21.00), **Москва** (17, 20.00), **Санъат саройи** (16.15, 19.15), (кичик зал, 17, 19.45).

«ЕН ДАФТАРНИНГ СИРИ» — **Дружба** (жуфт соатларда), **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда), **Узбекистон ССРнинг 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда).

«ЛЎЛИНИНГ БАХТИ» — **Мир** (тоқ соатларда).

«ТИРИКЛАР ОРАСИДА ЙЎҚОЛГАНЛАР— **Тинчлик** (жуфт соатларда).

13 НОЯБРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ҲАММАМИЗНИНГ НОМИМИЗДАН» —**Москва.**

«СОҒЛИҚ КОДЕКСИ»— **Дружба.**

«ДАРСДАН ТАШҚАРИ» —**Тошкент Советининг 50 йиллиги.**

«БЕГОНА БОЛА»— **ВЛКСМ 30 йиллиги номли.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ТЕҲРОН—43» — **Нукус** (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45), **Чайка** (12.30, 15, 18, 21.00), **Восток** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00), **Москва** (11, 14, 17, 20.00), **Санъат саройи** (11, 13.45, 16.15, 19.15), (кичик зал, 12.00 14.30, 17.15, 19.45).

«ЕН ДАФТАРНИНГ СИРИ» — **Дружба** (жуфт соатларда, телефон 66-15-75), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25).

«ТЕКИСЛИКДАГИ ШАФҚАТСИЗ ЖАНГ» —**ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда).

КИТОБСЕВАРЛАР ДИҚҚАТИГА!
А Гриннинг «ТАНЛАНГАН АСАРЛАР», И. Ефремовнинг «ТАИС АФИНСКАЯ», М. Дрюоннинг «ТЕМИР ҚИРОЛ. ШАТЕ-ГАЙЯР МАҲБУСИ», Ф. Купернинг «ҲАЙВОН ОВЛОВЧИЛАР» ва В. Яннинг «ЧИНГИЗХОН» асарлари нашр этилиши кечикаётганлиги муносабати билан уларнинг абонементлари муддати
1982 ЙИЛНИНГ 1 АПРЕЛИГА ҚАДАР УЗАЙТИРИЛДИ.
«ТАШКНИГА» шаҳар китоб савдоси бошқармаси.

Тошкент область Оржоникидзе районидаги 37-ўрта мактаб томонидан **Маранмов Фахриддин Тўлаганович** номига берилган 671706 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

12 НОЯБРЬ — ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.05 А. Пахмутованинг, Н. Добронравов шеърларига ёзган қўшиқларини СССР халқ артисти М. Магомаев ижро этади. 18.30 «Миллионлар ленинча университети». 19.00 «Расмларда қуёш акси бор». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Ядросиз Шимол учун». Ҳужжатли фильм премьераси. 19.40 «Амакимнинг туши». Телевизион спектакль премьераси. Ф. М. Достоевскийнинг шу номли повести асосида. 1-қисм. 21.30 «Время». 22.05 «Қўшиқ умри». Фильм-концерт премьераси. 22.55 «Дунё воқеалари». 23.10 «Океандаги гуллар». Ҳужжатли фильм.

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

19.30 Санъат усталари ва бадиий коллективлар концерти. 21.15 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 21.30 «Время». 22.05 Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Торпедо» (Горький) — МАСК. 2- ва 3-даврлар. Горькийдан олиб кўрсатилади.

Узбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Квакша», «Кел, дўстлашайлик». Мультфильмлар. 18.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Эстафета давом этади». 19.00 «Меҳнат шон-шуҳрати байроқдорлари» (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Хайтарма» татар ашула ва рақс ансамблининг концерти. 20.30 «Ахборот». 20.50 Ҳ. Ражабов ижросида ўзбек классик қўшиқлари. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Хирмонингизга барака». 22.25 А. Гельман. «Мукофот». Ўзбек Давлат «Ёш гвардия» драма театрининг спектакли. 00.05 Кўрсатувлар программаси.

II

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 «Инсон ва табиат». Телевизион ҳужжатли фильмлар программаси. 18.55 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Назарий механика. 19.55 Янгиликлар. 20.15 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Инглиз тили. 20.45 «Вахтанговчилар куйлайдилар ва рақсга тушадилар». Телефильм. 21.30 МТ IV.

13 НОЯБРЬ— ЖУМА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 Эрталабки гимнастика. 10.05 «Горнчилар, қаердасиз?». 10.35 «Ёнимга кел Мухтор». Бадиий фильм. 11.55 Туркистон ССР Давлат хизмат кўрсатган халқ рақс ансамблининг концерти. 12.25 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 Ереванда ўтказилган IX Бутуниттифоқ телевизион фильмлар фестивалида соврин олган ҳужжатли фильмлар программаси: «Адреси ўша — қишлоқ». «Бир умрга тенг диалог». 16.15 «Авиатор». Биринчи рус учувчиси М. Н. Ефимов туғилган куннинг 100 йиллигига. 16.50 «Подмосковье учрашувлари». 17.20 «Орлёнок» телестудияси ёш мухбирларининг Совет Иттифоқи Қаҳрамони, профессор, юридик фанлари доктори А. П. Косицин билан учрашуви.

18.05 Л. Синцев чалади (фортепьяно). Ленинграддан олиб кўрсатилади. 18.35 «Сизни нима безовта қиляпти?». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 19.05 «Ғаройиб манеж». Мультфильм. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Амакимнинг туши». Телевизион спектакль премьераси. 2-қисм. 21.30 «Время». 22.05 «1981 йил қўшиқлари». Тошкентдан олиб кўрсатилади. 23.45 «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

9.00 «Время». 9.45 Телевизион ҳужжатли фильм. 10.05, 12.05 ва 17.00 Инглиз тили. 10.35 ва 11.35 Тарих. 4-синф. Биринчи рус революционерлари. 11.05 География. Атмосфера. 12.40 Музика. 7-синф. П. И. Чайковский. «Йил фасллари». 13.10 Рус санъати. Ёғоч ўймакорлиги. 14.10 «Академик В. Л. Комаров». 14.50 «Сен қонунни биласанми!». Ўтмиш саҳифалари. 15.30 ва 17.30 Қайсин Қулиев поэзияси. Ўқитувчи экрани. 16.00 Ботаника. 5-синф. Уруғлар. 16.20 Умумий биология. 9-синф. Табиий ва сунъий танлаш. 16.50 «Консультант». Ҳужжатли фильм.

19.30 Фан ва техника соҳасида 1981 йилги СССР Давлат мукофотининг лауреатлари. 20.15 Оренбург Давлат рус халқ хорининг концерти. 21.00 «Табиат посбонлигида». Телевизион ҳужжатли фильм. 21.15 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». «Валя хола ҳикоя қилади». 21.30 «Время». 22.05 «Чет эл фильмлари экрани», «Хайр, дўстлар». Бадиий фильм (Болгария).

Узбекистон телевидениесининг программалари

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 Биология. Яшаш учун кураш ва табиий танлаш (рус.). 12.00 «Қирғизистон жануби бўйлаб». Телефильм. 12.30 Биология. Яшаш учун кураш ва табиий танлаш. 13.00 Телевизион театр. Д. Пеев. «Еттинчи қадаҳ». 3-қисм.

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Қуён магнитофон топиб олди». Мультфильм. 18.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Қишлоқ ёшлари». 18.50 КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ —ҲАЁТГА! «Мусобақа —омма ижоди» (рус.). 19.20 «Дўстлик боғи». Телефильм. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш— озиқ-овқат программасининг асоси». 20.00 «Дунё воқеалари». 20.30 «Ахборот». 2050 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси мақомчилар ансамблининг солистлари К. Тиллабоев ва Н. Тўхтаева концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «1981 йил қўшиқлари». Тошкентдан олиб кўрсатилади. 23.45 Футбол бўйича СССР чемпионати. 1-лига. «Бўстон» (Жиззах) — «Карпати» (Львов) Жиззахдан репортаж (ёзиб олинган). 00.30 Кўрсатувлар программаси.

II

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 «Очиқ дарс». Телефильм. 19.00 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Физика. 20.00 Янгиликлар. 20.20 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Немис тили. 20.50 Реклама. 21.00 «Беш йиллик пешқадамлари». (рус.). 21.30 МТ IV.

«Тошхлебторг» маъмурияти ва касаба союз ташкилоти кекса савдо ходими, собиқ дўкон мудири, шахсий пенсионер

Маҳкам КАРИМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП. Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02. бўлимлар: партия турмуши —32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19. фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81: ахборот—33-28-95, спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-55-32: хатлар — 33-29-70: эълонлар бўлими —33-81-42: нашриёт диспетчери 32-78-94: нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

12 НОЯБРЬ, 1981 й. Р— 00691. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. В-2524. Индекс 64691. 6